

Platforma EPP-a

Usvojena na kongresu EPP-a u Bukureštu,
17. i 18. listopada 2012.

Uvod

001. Europska unija i njezine države članice suočene su s nizom ozbiljnih izazova bez presedana. S druge se strane suočavaju i s važnim novim prilikama. Ako se na izazove ne odgovori, a prilike propuste, Europi prijete trajna kriza, stagnacija i pad. Pokažemo li kako smo dorasli izazovu i ako dobro iskoristimo svoj potencijal, možemo izaći iz krize i voditi Europu ka osnaživanju i prosperitetu.

002. Naša politička obitelj pokretačka je snaga europske integracije. Europski kršćanski demokrati osnovani su 1976. godine - kao prva europska stranka - Europska pučka stranka. Postala je stranka centra i desnog centra. Po završetku Hladnog rata, prije dva desetljeća, pomogli smo postaviti temelje za uistinu cjelovitu i slobodnu Europu. Devedesete godine prošlog stoljeća pokazale su se desetljećem obilježenim jačanjem integracije i pripremom za brzo proširenje euroatlantskih institucija. Tog je desetljeća vladao osjećaj optimizma oko globalnog širenja liberalne demokracije i socijalnog tržišnog gospodarstva. EPP je predvodio ta kretanja. Slijedom toga, naš program o osnovnim načelima usvojen u Ateni 1992. godine odražava upravo taj duh; jednako kao što Berlinska deklaracija iz 2001. godine „Unija vrijednosti“ odražava vrijednosti proširene obitelji EPP-a uoči pristupanja srednjoeuropskih i istočnoeuropskih demokratskih zemalja Europskoj Uniji.

003. Cijeli se svijet i dalje suočava s izazovima borbe protiv siromaštva, nasilja, zanemarivanja ljudskog dostojanstva i ljudskih prava. Osim toga, u desetljeću nakon 2000. godine pojavili su se novi izazovi. Globalno, Zapad je izložen neviđenoj i intenzivnoj globalnoj konkurenciji koju stvaraju snažna, rastuća gospodarstva. Dok se demokratska ideja u nekim dijelovima svijeta širi, prikrivena autoritarna vladavina i fundamentalističke protuzapadnjačke ideje u drugim su krajevima svijeta postale sve izraženije. Takva situacija zahtijeva još čvršće transatlantsko partnerstvo. Klimatske promjene, onečišćenje okoliša, iscrpljivanje prirodnih resursa,

migracijski valovi, globalna nepredvidljivost tržišta, državni krahovi, terorizam i transnacionalne kriminalne mreže zahtijevaju bolju suradnju na globalnoj razini.

004. Europska unija, nakon reformiranja vlastitih struktura tijekom dugog i složenog procesa suočava se s potrebom temeljnog unapređenja vlastitog gospodarskog i političkog upravljanja. Osim toga mora povratiti konkurentnost te održiv i inkluzivan rast, ali i nastaviti poduzimati napore za povećanje povjerenja svojih građana u institucije EU-a i europski projekt. Suočavajući se s mnogim demografskim izazovima, EU i njezine države članice sada predviđaju doba smanjenja duga neviđenih razmjera. Među takvim su izazovima starenje stanovništva, nužnost učinkovitijeg i bržeg integriranja velikog broja imigranata u društvo, često zbog tehnološki potaknutih promjena te pružanje prilika mladim naraštajima. Civilno društvo i organizacije civilnog društva postat će važnije nego ikada.

005. Svi ovi izazovi, globalni i europski, kolektivni i individualni, mogu se uspješno riješiti samo uz pridržavanje temeljnih vrijednosti. Te su vrijednosti ostale iste tijekom posljednja dva desetljeća. Od 2000. godine EPP je gotovo udvostručio broj svojih članica stranaka. Riječ je uglavnom o strankama centra i desnog centra iz srednje i istočne Europe koje su se pridružile EPP-u, povećavajući političku širinu naše obitelji i obogaćujući je svježim idejama koje vuku podrijetlo iz njihovih povijesnih iskustava. Pridonoseći oslobađanju svojih zemalja od komunizma te su stranke potpuno svjesne, više od drugih, da se sloboda i ljudska prava ne mogu uzeti zdravo za gotovo i da se moraju štiti svakog dana. Stoga, u političkoj obitelji koja je sada šira nego ikad, ponovno potvrđujemo našu predanost zajedničkim temeljnim vrijednostima EPP-a.

006. Te su vrijednosti: dostojanstvo ljudskog života u svakoj fazi njegova postojanja, sloboda i odgovornost, jednakost i pravda, istina, solidarnost i supsidijarnost. Kršćanska slika čovjeka njihova je polazna točka. Ostvarivanje zajedničkog dobra njihov je konačni cilj. Kako bi se te vrijednosti provele u djelo neophodno je snažno civilno društvo. Na putu ka njihovu ostvarenju vodimo se razumom i povijesnim iskustvom. Naši politički i društveni izbori nadahnuti su stalnom potrebom za promjenama i pravilnom uporabom instrumenata za postizanje tih promjena, kao i poštivanjem povijesti i načina na koji se naše prepoznaju i tumače.

007. Uvjereni smo da se u ovom trenutku bez snažnije Europske unije ne može postići opće dobro i da se ne mogu provesti naše temeljne vrijednosti. Liberalna demokracija i socijalno tržišno gospodarstvo definirajuća su obilježja ove Unije. Jača Europska unija zahtjeva veću suradnju, a u nekim pitanjima održavanje i proširenje upotrebe metode Zajednice u postupku odlučivanja u EU. Potpora naših građana europskom projektu bit će presudna za njegov budući uspjeh. Budući da mlađe generacije često uzimaju mir, prosperitet i sigurnost zdravo za gotovo, moramo im učinkovitije objasniti da su mir i napredak u kojem uživamo od kraja Drugog svjetskog rata, u najvećoj mjeri rezultat mudrih i hrabrih politika, politika koje su izrodile Europsku uniju i koje su je održale u etapama njezina daljnjeg razvoja. Jednako tako moramo objasniti da ekonomske koristi koje proizlaze iz europske integracije znatno nadilaze troškove.

008. Kombinacija tih temeljnih vrijednosti i instrumenata predstavlja usklađenu cjelinu koja nas razlikuje od svih naših političkih konkurenata. Socijalizam i radikalni environmentalizam ne daju isti prioritet slobodi, osobnoj odgovornosti i supsidijarnosti. Libertarijanizam zanemaruje solidarnost i vrijednosti koje iz nje proističu. Populizam i radikalni environmentalizam u suprotnosti su s napretkom, demokracijom i ekonomijom socijalnog tržišta. Populizam, nacionalizam i euroskepticizam nespojivi su s jakom i učinkovitom Europskom unijom sposobnom za rješavanje izazova budućnosti.

009. Europska se unija suočila s ozbiljnom gospodarskom krizom koja vuče korijene iz desetljeća prekomjerne potrošnje, nedostatka konkurentnosti nekih država članica, loših praksi i nedostatka regulacije financijskih tržišta te neodgovarajućih mehanizama za rješavanje temeljnih problema u državama članicama i na Europskoj razini. Da bismo se vratili održivom gospodarskom rastu i osigurali prosperitetnu budućnost u cijeloj Uniji, morat ćemo angažirati više ljudi i raditi dulje. To je moguće samo na temelju vrijednosti kojih se pridržava naša politička obitelj. Morat ćemo dalje razvijati gospodarsku i monetarnu uniju, jačati gospodarsko upravljanje te razvijati bolje i učinkovitije koordinacijske instrumente u fiskalnim i prekograničnim socijalnim politikama. Osim toga, morat ćemo stalno raditi na povećanju konkurentnosti na globaliziranim tržištima, upotrebi neiskorištenih potencijala za rast i oslobađanju protekcionističkih i fragmentiranih tržišta od prekomjerne regulacije i birokracije.

Znamo da sve to neće biti lako, ali ako se naša politička obitelj ne suoči s tim izazovima, nitko drugi neće.

010. Prije dvadeset godina Europa je trijumfirala. U međuvremenu nagomilali su se novi rizici, ali je postignut ogroman napredak kako bi Europa postala stabilnija i prosperitetnija. Naša je politička obitelj odigrala, a i nastaviti će igrati, vodeću ulogu u tom procesu. To smo uspjeli ostvariti i nastaviti ćemo to činiti poštujući svoje temeljne vrijednosti i prilagođavajući naše strategije izazovima današnjice i sutrašnjice. Naše su zadaće unaprijediti europski osjećaj svrhe i pravilnog smjera, učvrstiti te vrijednosti, primijeniti ih na izazove i prilike s kojima se suočavamo te iz tih vrijednosti razviti političke strategije koje će pomoći Europskoj uniji da prevlada ovaj kritični trenutak u kojem se nalazi. Zajedno možemo izgraditi stabilnu, slobodnu i prosperitetnu Europu, sigurnu za našu djecu i dobru za svijet.

I. dio Vrijednosti

Koncept ljudskog bića

101. Mi, članice EPP-a, potvrđujemo neotuđivo dostojanstvo svakog ljudskog bića od početka i u svakoj fazi njegova postojanja. Smatramo da je čovjek subjekt, a ne objekt povijesti. Prihvaćajući judeo-kršćanske vrijednosti i grčko-rimsko nasljeđe kao svoje temelje, svakoga muškarca i svaku ženu smatramo jedinstvenim ljudskim bićem koje je kao osoba nezamjenjivo, potpuno neumanjivo, po prirodi slobodno i otvoreno za transcendenciju. Konkretno, potvrđujemo da svi muškarci i sve žene imaju isto prirodno dostojanstvo i važnost te su stoga jednaki u svojoj prirodi. Oni dijele ista prava i obveze.

102. Izrazito cijenimo finu ravnotežu između tradicije i moderniteta; u stvari smatramo kako se oni nadopunjuju. S jedne strane, poštujemo definirane institucije i vrijednosti europske povijesti te stabilnost i koheziju njezina društva. S druge strane, vodimo se s dva temeljna pojma u korijenu moderniteta: Napredak, ideja da možemo i moramo raditi za bolje sutra kroz stalnu promjenu i europsko prosvjetljenje u smislu korištenja razumom da se oslobodimo svih samonametnutih ovisnosti.

103. Budući da su ljudi slobodni, odgovorni i međusobno ovisni, sudjeluju u izgradnji i unapređenju društva.

104. Sloboda je inherentna čovjekovoj prirodi. To znači da svaka osoba ima pravo i dužnost biti u potpunosti odgovorna za svoja djela i dijeliti odgovornost prema bližnjemu i Zemlji za integritet stvorenoga svijeta.

105. Napredak je rezultat višestrukih pokušaja da se postigne opće dobro na razne načine, kroz pokušaje, pogreške i dijalog. Istina nije automatski dostupna čovjeku i čovjek je po prirodi sklon pogreškama. Slijedom toga, priznajemo da je nemoguće zamisliti, a da ne spominjemo izgraditi, savršeno društvo bez boli ili sukoba. Odbacujemo bilo koji oblik totalitarizma koji se temelji na takvoj težnji. Svako ljudsko biće sposobno je držati, provoditi i revidirati svoj vlastiti koncept dobra. Demokratska pristojnost nalaže da se prema svakome postupa s jednakim poštovanjem i uvažava ljude s različitim konceptima dobrog, pod uvjetom da su demokratske naravi i da se izražavaju u skladu s tolerantnim vrijednostima.

106. Misao i političko djelovanje EPP-a zasnivaju se na temeljnim, međusobno ovisnim, jednako važnim i univerzalno primjenjivim vrijednostima: sloboda i odgovornost, temeljna jednakost, pravda, istina i solidarnost, kao i supsidijarnost. Te su vrijednosti univerzalne, a ne isključivo zapadne, iako su se povijesno pojavile na zapadu i razvijale u dijalogu s drugim kulturama. To se posebno odnosi na ravnopravnost žena i muškaraca, razdvajanje državnih i vjerskih institucija, diobu vlasti, demokraciju i vladavinu prava.

Sloboda i odgovornost

107. Već više od dva desetljeća živimo u Europi ujedinjeniji i slobodniji nego ikad prije. To je djelomično posljedica procesa europske integracije, koji je bio uspješan iznad svih očekivanja. Osim toga, to je i posljedica oslobođenja srednje i istočne Europe od totalitarnog komunizma i dijelova južne Europe od autoritarnih vladavina. Iskustvo svrgnuća totalitarizma i diktature te prestanak lišavanja temeljnih pojedinačnih i političkih prava uz borbu za slobodu, izlaganje

vlastitog blagostanja, a ponekad i života, opasnosti obogatilo je cijelu Europu. U našoj se političkoj obitelji učvrstila nepobitna predanost ljudskoj slobodi i čvrsto odbijanje totalitarne i autoritarne vladavine. Čak i nakon 20 godina, nastojanja tih stranaka koje su se u komunističkim zemljama zalagale za provođenje i održavanje demokratskih vrijednosti ne mogu prestati (a ne bi ni trebale) zbog ugrađenih i trajnih autokratskih tradicija ili zbog hinjene transformacije stranaka nasljednica bivših komunističkih partija u skladu s europskim standardima.

108. Vjerujemo da prava sloboda podrazumijeva autonomiju i odgovornost, a ne neodgovornu neovisnost. Istinska pravda i solidarnost ne mogu postojati osim ako svi ne prihvate postojanje slobode kao bitnog preduvjeta.

109. Prema tom konceptu svatko dijeli odgovornost u pogledu integriteta stvorenog svijeta. Stoga su ljudi, skupine, zajednice, narodi, nacije i države odgovorni za svoje postupke prema svakom živom i budućem ljudskom biću jer su oni svi jedinstveni dijelovi stvorenog svijeta.

110. Zbog toga se EPP trudi svima omogućiti da u svakodnevnom životu uživaju u neotuđivim pravima za koja je priznato da se odnose na sve. To uključuje i pravo da u potpunosti razviju i koriste svoj dar, talent i sposobnosti, a s druge strane imaju ih obvezu ponuditi prema potrebama zajednice te u svakom trenutku težiti primjeni vrijednosti pravde i solidarnosti u odnosima s drugima.

111. Vlast ostvaruje svoj legitimitet na temelju zahtjeva za uspostavljanjem odgovarajućih uvjeta za osobni razvoj svake osobe pojedinačno, ali i u kontekstu zajednice. Svako tijelo, bilo javno ili privatno koje djeluje na bilo kojoj razini, mora stoga štititi opće i zajedničko dobro čovječanstva s posebnom pažnjom prema najsiromašnijim i najranjivijim skupinama u svim okolnostima.

112. Opće dobro ne smije se miješati sa zbrojem pojedinačnih interesa. Međutim, ti interesi uvijek moraju biti u skladu sa stvarnim poštovanjem prava svake osobe: individualnih, građanskih i političkih, ekonomskih i socijalnih, vjerskih, kulturnih i kolektivnih.

113. Pravo narodā na samoodređenje i slobodno ostvarivanje njihova legitimnog prava ne može se prizivati kako bi se bilo kojoj osobi uskratilo ostvarivanje u uživanje u njezinim temeljnim pravima ili povelu ljude prema nasilju.

114. Takvo poštivanje slobode i jednakosti trebalo bi, prema mišljenju EPP-a, biti prepoznato i u načinu na koji se bavimo, raspravljamo i komuniciramo jedni s drugima, osobito u javnim raspravama, bez obzira na mišljenje i uvjerenje drugih, kao i u načinu na koji se odnosimo prema drugim skupinama, njihovim uvjerenjima, manjinama i institucijama.

115. Smatramo da je potrebno poštivati pravo prigovora savjesti.

Dostojanstvo i temeljna jednakost

116. Sva ljudska bića uživaju jednaka prava jer im je dano isto dostojanstvo koje se temelji na ljudskoj prirodi. U odnosima s drugima, sloboda svake osobe ograničena je poštivanjem slobode i dostojanstva drugih ljudi što proizlazi iz priznavanja te temeljne ravnopravnosti. Bez obzira na razlike u pogledu nadarenosti, talenata i sposobnosti, svaka osoba mora moći ostvariti osobni razvoj u slobodi i jednakosti bez obzira na podrijetlo, spol, dob, rasu, spolnu orijentaciju, nacionalnost, vjeru, uvjerenje, socijalni status ili zdravstveno stanje.

Pravda

117. Iz koncepta pravde može se zaključiti da se neophodni uvjeti za pojedince, ali i za njihove zajednice, ovisno o prirodi tih uvjeta i ciljeva, za korištenje vlastite slobode, moraju jamčiti u svakom trenutku. Pravdu karakterizira i odavanje priznanja svakom pojedincu za njegove zasluge i aktivno zalaganje za veću jednakost mogućnosti i život u društvu utemeljenom na uzajamnom poštovanju. Odgovornost je države, socijalnih partnera i civilnog društva kroz zakonodavstvo, partnerstvo i sudjelovanje na svim razinama - privatnim, nacionalnim i međunarodnim - osigurati društvenu pravdu.

118. Jedna dimenzija pravde je poštivanje zakona i njegova nepristrana primjena. Građani moraju biti jednaki pred zakonom. Zakoni se neprestano razvijaju u skladu s dinamikom civilizacije i tehničkim napretkom, ali oni uvijek moraju poštivati ljudsko dostojanstvo i ljudska prava, a ljudi i njihove zajednice trebaju ih slobodno prihvatiti.

119. Zakoni se moraju razvijati na temelju općeg poštivanja temeljnih i neotuđivih prava čovjeka, kako je definirano u Općoj deklaraciji o pravima čovjeka iz 1948. godine, Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i temeljnim slobodama iz 1950. godine i Povelji o temeljnim pravima Europske unije koja je potvrđena Lisabonskim ugovorom iz 2009. godine.

120. Pravda ne može biti proizvoljna i ne smije se brkati s diktaturom većine. Ona zahtijeva poštovanje manjina, a većina ne može nijednoj manjini uskratiti slobodno ostvarivanje njezinih prava te zahtijeva suzdržavanje od nametanja mjera i politika koje nisu u skladu s temeljnim ljudskim pravima.

Solidarnost

121. Pravda i solidarnost neodvojivo su povezane jedna s drugom. Budući da sve što se događa jednoj osobi ima posljedice na druge, solidarnost znači imati svijest o uzajamnoj ovisnosti i međusobnoj povezanosti ljudi. To također podrazumijeva i praktično djelovanje, dijeljenje, učinkovitu pomoć te prava i dužnosti u odnosu na pojedince i njihove zajednice.

122. Solidarnost je zajednička odgovornost: jaki bi trebali pomoći potrebitima koji se pak moraju truditi poboljšati svoju situaciju u skladu sa svojim sposobnostima.

123. Potvrđujući jedinstvo čovječanstva u prostoru i vremenu, vidimo solidarnost ne samo kao vodoravnu povezanost između ljudskih bića svih generacija i sa svih mjesta, već i okomitu; u odnosu na legitimne interese budućih generacija, uključujući poštovanje stvorenog svijeta.

124. Solidarnost počinje kod kuće, u obitelji, i neophodna je za zajedničko dobro zajednica, naroda i EU-a kao cjeline. Načelo supsidijarnosti zahtijeva da se solidarnost uvijek uravnoteži

s pojmovima individualne odgovornosti i samospoznaje. U doba globalizacije solidarnost i odbijanje pohlepe izraz su priznavanja globalnog zajedničkog dobra. Uzajamna ovisnost i zajednička politička sudbina država članica EU-a pozivaju na europsku solidarnost. Institucionalizirana solidarnost između država članica Unije trebala bi, s druge strane, zahtijevati od država članica da preuzmu svoje zakonske odgovornosti.

Poštivanje integriteta Zemlje i stvorenog svijeta

125. Protivimo se neiskrenom i nepravednom iskorištavanju Zemlje, bez poštovanja ograničenog samoobnavljajućeg potencijala prirode. Naš koncept čovjeka poziva na odgovorno upravljanje zemljom s ciljem zadovoljenja pravednih potreba svih i poboljšanje životnih uvjeta i kvalitete života svake osobe, uz istovremeno osiguranje održivog razvoja u svrhu zaštite legitimnih interesa budućih generacija. To podrazumijeva odstupanje od onih politika i praksi posljedice kojih u budućnosti ne možemo nadzirati, u skladu s načelom predostrožnosti. Potičemo nove tehnologije, istraživanje i inovacije jer su ključni za održivi razvoj. EU mora igrati vodeću ulogu u ovom području.

126. Zbog toga moramo u potpunosti iskoristiti našu osobnu, nacionalnu i europsku odgovornost u rješavanju problema klimatskih promjena i trebali bismo raditi na svim razinama kako bismo ublažili njihovo pogoršanje i prilagodili se posljedicama.

127. Visoki ekološki i socijalni standardi preduvjet su za dobre životne uvjete. Vjerujemo u zdravo rasuđivanje samih ljudi. Zakoni trebaju stvoriti odgovarajući okvir za informiranu i racionalnu odluku.

Supsidijarnost i raznolikost

128. Smatramo da je demokracija ključni uvjet za živote ljudskih bića kao građana i za prosperitet društva. Demokracija se uvijek temelji na vladavini zakona, diobi vlasti i slobodnim izborima. Sudjelovanje građana u javnom životu i odlukama koje se tiču svih ljudi predstavlja

bitan element demokracije. Smatramo da je sudjelovanje građana na svim razinama neophodno sredstvo za postizanje prave demokracije.

129. Načelo supsidijarnosti znači da se moć mora ostvariti na razini gdje je i najučinkovitija i najbliža građaninu, pod uvjetom da se na toj razini može učinkovito provoditi. Politike, mjere i regulatorni okviri koji su najučinkovitiji na europskoj razini trebaju se prenijeti u Europsku uniju, a zadaće koje se mogu obavljati na odgovarajući način na nižoj razini ne smiju se prenijeti na višu razinu. Sve razine vlasti u EU-u moraju transparentno surađivati u ispunjavanju tih zadaća.

130. Ograničenja nametnuta načelom supsidijarnosti također doprinose određenoj diobi vlasti sprječavanjem koncentracije moći. Predviđamo snažan sustav odozdo prema gore, koji potječe od osnaženih pojedinaca i obitelji te njihovih organizacija, lokalnih zajednica, gradova, regija i država članica do razine Europske unije.

131. Ako vlade krše temeljna ljudska prava, međunarodna zajednica država ima odgovornost poduzimati zaštitne mjere na temelju ugovora, konvencija, sporazuma i drugih dokumenata, pa čak i donošenjem zakona o obveznim intervencijama koristeći postupno sve oštrije i razmjerna sredstva za zaustavljanje takvih kršenja, koja bi bila podložna strogoj međunarodnoj, demokratskoj kontroli.

132. Smisao suvereniteta država je omogućiti osiguranje zajedničkog dobra, dobrobiti i razvoja svog naroda te braniti i uspostaviti međunarodni pravosudni poredak koji poštuje ljudsko dostojanstvo. To također znači i da države moraju podijeliti svoj suverenitet u nadnacionalnim i međunarodnim organizacijama kad god ne mogu pojedinačno poduzeti djelotvorne mjere; one trebaju kombinirati svoje sposobnosti u međunarodnim i globalnim partnerstvima i konvencijama.

Naša vizija društva

133. Naše vrijednosti trebale bi usmjeravati politički poredak, ali i gospodarsku, društvenu te kulturnu sferu.

134. Gospodarski razvoj, temeljen na doprinosu svake osobe, ne može poticati dobrobit i mir, osim ako se njegovi plodovi ne dijele s ciljem poboljšanja životnih uvjeta svake osobe i njezina osobnog razvoja. Iz tog razloga podržavamo socijalno tržišno gospodarstvo i moramo podržavati i razvijati održive sustave solidarnosti i odgovornosti.

135. Potrebno je biti na oprezu zbog opasnosti od zlouporabe ekonomske snage koja bi dovela do ograničavanja slobode, nejednakosti ili nepravde. Stoga je važno očuvati tržišno natjecanje između tržišnih snaga te promicati solidarnost i socijalnu pravdu.

136. Supsidijarnost se izražava ne samo okomito u političkom sustavu već i vodoravno u društvu, temeljena na pretpostavci da se društvo može graditi u slobodi. Javne vlasti moraju stoga poštivati ljudska prava i temeljne slobode, prepoznati i podupirati relativnu autonomiju društvenih skupina, a ne zauzeti položaj privatnih inicijativa, osim ako su društvene skupine slabe ili nepostojeće. U istom duhu, Europska pučka stranka potiče aktivno civilno društvo kroz aktivnosti nevladinih organizacija i stvaranje udruga. Također vjerujemo da bi EU trebao poticati izravne odnose s udrugama proizvođača, potrošača, sindikata, gospodarskih komora i drugih društveno-ekonomskih i društvenih aktera.

Ekonomija društvenog tržišta

137. Socijalno tržišno gospodarstvo kao koncept razvijen je u najtamnijem trenutku Europe, tridesetih i četrdesetih godina prošlog stoljeća, kao protuotrov za krizu, totalitarizam i rat. Dalje se nadograđuje na koncepte i politike koje su društvene organizacije i crkve razvile u devetnaestom stoljeću i prvim desetljećima nakon njega. Socijalno tržišno gospodarstvo prije svega snažan je politički koncept za očuvanje ljudske slobode kroz očuvanje i razvoj tržišta. Njegov najjasniji izričaj ostvaren je u prvim desetljećima poslijeratne Europe u politikama kršćanskih demokrata i predstavlja osnovno načelo naše političke obitelji. On obuhvaća gospodarski i društveni poredak, učvršćene zakonskim odredbama koji pomiruje osobnu slobodu, pravo privatnog vlasništva i slobodno tržišno natjecanje sa socijalnim pravima, javnim interesom i održivim razvojem. Naša politička obitelj mora ponovo istaknuti etičnost rada i

poduzetništva, koji bi trebali svima omogućiti dostatan dohodak. EPP podržava snažan socijalni dijalog i prepoznaje važnu ulogu socijalnih partnera.

138. Najslabiji članovi našeg društva zaslužuju solidarnost sve dok se ne mogu sami izdržavati. Međutim, ova politika nikada ne bi smjela biti u suprotnosti s osnovnim načelom osobne odgovornosti u konkurentnom tržišnom okruženju. Nakon što smo doživjeli ozbiljne svjetske financijske i gospodarske krize, promicanje i jačanje načela socijalnog tržišnog gospodarstva na europskoj i globalnoj razini u sve povezanijoj svjetskoj ekonomiji mora biti naš prioritet. Tržišta moraju biti maksimalno slobodna, a nepravedne prakse i protekcionističke mjere protiv slobodnog tržišnog natjecanja i slobodne trgovine moraju se ukloniti.

139. Socijalno tržišno gospodarstvo na europskoj i globalnoj razini mora se temeljiti na načelu ekološke održivosti. To podrazumijeva pridavanje još veće pozornosti obnovljivim izvorima energije, ukidanje neodržive proizvodnje energije, energetske učinkovitost, očuvanje bioraznolikosti, očuvanje i obnovu prirodnih resursa (voda, zrak i zemlja). To također znači da bi gospodarski rast trebao podržavati one čimbenike koji povećavaju kvalitetu života građana.

Religija i politike

140. Mi, članice EPP-a, potvrđujemo povezanost između kršćanskih vrijednosti koje se temelje na evanđelju i kršćanskoj kulturnoj baštini i demokratskih ideala slobode, temeljne ravnopravnosti između svih ljudskih bića, socijalne pravde i solidarnosti. Istodobno naglašavamo razdvajanje crkve i države i potrebu razlikovanja uloga crkve i države u društvu, kao i između religije i politike. Evanđelje nije politička platforma. Ali prethodno navedena razlika ne bi smjela opravdati isključivanje crkve iz javne domene ili dovesti do obezvrjeđivanja potrebe za stalnim dijalogom i interakcijom između političkih i vjerskih sfera. Taj bi dijalog trebalo jačati. EPP pozdravlja članak 17. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i smatra ga ključnim instrumentom, primjerice, kada je riječ o pitanju progona kršćana i drugih vjerskih skupina u svijetu. Religijska sloboda, uključujući pravo na preobraćanje ili pravo na nereligioznost, nalaze se na jednakoj razini kao ostala temeljna ljudska prava.

141. Priznajući grčko-rimske i judeo-kršćanske korijene naše civilizacije i prosvjetiteljstva kao izvora nadahnuća, želimo se pozicionirati kao stranka vrijednosti bez konfesionalnih ograničenja. To vrijedi i za one među nama koji vjeruju u Boga kao izvor istine, pravde, dobra i ljepote i koji vjeruju da je čovječanstvo pozvano pridonijeti Božjem djelu stvaranja i slobode, kao i onima koji ne dijele tu vjeru, ali koji poštuju iste univerzalne vrijednosti i ako dolaze iz drugih izvora.

142. Ako odbije, zaboravi, zanemari ili umanjuje svoje vrijednosti, Europska narodna stranka neće biti ništa više od instrumenta moći, bez duše ili budućnosti, dok će istodobno negirati univerzalnu i izvornu prirodu svoje poruke koja se temelji na globalnom uvažavanju neumanjive složenosti svakog ljudskog bića i života u društvu.

II. dio Novi izazovi za naša društva

201. Europski projekt, kojeg su stranke članice EPP-a bile pioniri i pokretačka snaga, još uvijek treba dovršiti. Poslijeratna je Europa obnovljena, rat je postao daleka prijetnja, pomak prema totalitarizmu je preokrenut; kontinent je gotovo ujedinjen i postao je miran i uspješniji nego ikad. Ali nema razloga za samozadovoljstvo.

202. 21. stoljeće nudi ne samo dramatične nove mogućnosti već nosi i nove izazove i prijetnje. Globalizacija zahtijeva višeznačan odgovor, ali on u svakom slučaju mora biti snažna i usklađena europska reakcija. Ogromne promjene u ekonomskoj i geopolitičkoj moći zahtijevaju novi zajednički napor prema inovacijama i kompetencijama temeljenima na vrijednostima te dugoročnim vizijama i strategijama. Demografska evolucija, klimatske promjene, prijetnje sigurnosti hrane, smanjenje biološke raznolikosti i nove oskudice čine dalekosežne promjene neizbježnim.

203. Vjerujemo da su globalna kretanja posljednjih desetljeća učvrstila temeljna načela europskog socijalnog modela, ali i ukazala na i nužnost njegova daljnjeg razvoja kako bi se zadržala konkurentnost.

Globalni izazovi

204. Nakon prevladavanja totalitarizma i stvaranja uvjeta za pomirenje i prevenciju rata u Europi, sada se suočavamo s dramatičnom promjenom odnosa moći u svijetu i stvaranjem novog globalnog krajolika. To ide ruku pod ruku s dalekosežnim demografskim i ekonomskim promjenama. Štoviše, kulturna i financijska ograničenja sputavaju spremnost Europe da preuzme jaču geopolitičku odgovornost. Kraj hladnoga rata i uspješna borba protiv siromaštva i nerazvijenosti u mnogim zemljama stvaraju nove mogućnosti za mirnu međunarodnu suradnju i jačanje globalnog upravljanja. No, s druge strane, postoje prijetnje koje proizlaze iz regionalnih nestabilnosti, državnih krahova, potrage za prirodnim resursima, neriješenih teritorijalnih sporova, terorizma te novih i starih oružja za masovno uništenje koje je u rukama državnih i nedržavnih aktera. U tom novom političkom krajoliku, Europa mora biti svjesna da lako može

izgubiti svoj još uvijek značajan utjecaj na svjetska zbivanja s obzirom da je njen najvažniji saveznik, Sjedinjene Američke Države, preusmjerio pozornost na ostale dijelove svijeta. Te mogućnosti i prijetnje u području međunarodnih i vanjskih politika zahtijevat će dalekovidan, predan, snažan i kreativan odgovor Unije. One pružaju novo opravdanje za nastavak i intenziviranje europskih integracija.

205. Globalizacija i informacijsko društvo povećavaju uzajamnu ovisnost i rizik od prijenosa iz jedne zemlje u drugu te između gospodarskih regija, što može dovesti do negativnih gospodarskih kretanja u mnogo kraćem vremenu nego u prošlosti. Globalizacija i rastuća uzajamna ovisnost stvorile su istodobne neposredne prijetnje, ali i velike mogućnosti za europsko gospodarstvo. Sve veća kupovna moć u mnogim dijelovima svijeta i širenje svjetske trgovine pružili su nove prigode za izvoz europskih roba i usluga, a svjetska podjela rada smanjila je cijenu mnogih osnovnih proizvoda za europske potrošače. Stvoreni su milijuni novih radnih mjesta. S druge strane, ista nova podjela rada izazvala je ozbiljne gubitke radnih mjesta na našem kontinentu. Štoviše, globalna konkurentnost Europe izložena je izazovu na dosad neviđenoj razini, posebice u pogledu naše demografske strukture, obrazovanja, tokova istraživanja i razvoja te nedostatka geografske mobilnosti. Povrh toga, postalo je bolno jasno da je naš trenutni model prekomjerne javne i privatne potrošnje temeljen na kreditiranju i pozajmljivanju neodrživ ne samo u perspektivi budućih generacija već i u kratkom roku. Stvaranje eura zasigurno je potaknulo gospodarstva država sudionica i stoga je nepovratno ili se može poništiti samo po cijenu dramatičnih i nekontroliranih posljedica. Središnje pitanje za građane i politiku jest jesmo li spremni i voljni podnijeti ekonomske, financijske i institucionalne posljedice jedne valute. Stoga se mi, kao EPP, suočavamo s trostrukim izazovom, s jedne strane tu su intenzivne i opsežne reforme i modernizacija naših gospodarstava kao prilagodba zahtjevima globalne konkurencije, s druge strane tu je rebalans javnih i privatnih prihoda s našim troškovima, a da se pritom ne prouzroči gospodarski pad i masovna nezaposlenost, a u konačnici osmisle institucionalne reforme neophodne za očuvanje zajedničke valute.

Očuvanje europskog projekta pri suočavanju s tim izazovima zahtijeva viziju i stručnost.

206. Industrijska revolucija, rast stanovništva, tehnološke mogućnosti i prije svega ogromno povećanje proizvodnje i potrošnje suočavaju se s ograničenjima u smislu onoga što Zemlja može reproducirati i apsorbirati te u mnogim slučajevima prekoračuje njenu sposobnost. Vraćanje ove ravnoteže nije ništa manje pitanje od opstanka čovječanstva i središnji izazov ove i buduće generacije. Štoviše, naša gospodarstva već osjećaju ograničenja nadolazećih oskudica, osobito na području energije. Drastične promjene u našim modelima proizvodnje i potrošnje neizbježne su, a zbog globalnog zatopljenja bit će sve hitnije.

S druge strane, postojeće tehnologije i razvoj novih ne bi smjele samo biti alternativa neodrživim trendovima u našim gospodarstvima i stilovima života, već i osigurati obećavajuće nove promjene perspektive, potaknuti inovativnost, zaposlenost i rast. „Zelenije“ gospodarstvo osigurava mogućnosti – na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini – za novo poduzetništvo i za hrabro rješavanje pitanja oskudica. To može predstavljati novi izvor prihoda za moderna, ali i dosad manje razvijena društva. Ovaj treći sveobuhvatni izazov istodobno je i prijeko potreban novi temelj za europsku suradnju: izazovi u području zaštite i očuvanja okoliša zahtijevaju rješenja koja nadilaze nacionalne granice. Većina ih zahtijeva globalni pristup u kojem zagovaranje vizije i interesa Europe neće biti učinkovito bez snažnih, jedinstvenih i dalekosežnih politika i praksi.

Društvo i kultura

207. Europa je uvijek bila mjesto kulture, racionalnosti, napretka, znanja i humanizma.

Mi u EPP-u vjerujemo da postoji zajednička europska kultura koja se razlikuje u kontekstu globalizacije. Stoga podržavamo jačanje društvene strukture u kojoj postoji prostor za obitelji, lokalne zajednice, građanske udruge, regije i nacije. Osobnoj odgovornosti građana pridajemo istaknutu vrijednost, kao i ravnoteži između komercijalnih i neprofitnih inicijativa, uključujući kulturne aktivnosti te između plaćenog i dobrovoljnog radnog angažmana. Javne bi politike to trebale podržati.

208. Poticanje snažnog osjećaja europskog identiteta, kao neophodnog preduvjeta za dinamičnu Uniju, mora se temeljiti na društvenoj, kulturnoj i duhovnoj raznolikosti našeg

kontinenta. Ova različitost obuhvaća i doprinos drugih religija osim judaizma i kršćanstva, poput islama.

209. Istodobno nam je potrebna zaštita i promicanje službenih lokalnih i regionalnih jezika te pravo na obrazovanje na materinskom jeziku u odgovarajućem broju škola s jedne strane, ali i s druge strane višejezično obrazovanje koje omogućuje građanima Europe da lako komuniciraju jedni s drugima.

210. Vidimo snažnu potrebu za zaštitom i poticanjem vrijednosti odvojenih od isključivo komercijalnih interesa i za razvojem suvremenih kulturnih izričaja u području medija; uključujući nove medije, arhitekturu i prostorno planiranje, umjetnost, književnost i očuvanje naše kulturne baštine te njeno obogaćivanje kroz promociju kulturne razmjene i mobilnosti.

Obitelj i demografija

211. Kao što je navedeno u članku 16. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, obitelj je prirodna i temeljna skupna jedinica društva i ima pravo na zaštitu društva i države. Obitelj je nezamjenjiva kao ključna institucija u kojoj se njeguju i ugrađuju ljubav i milosrđe, suosjećanje i ljudska solidarnost čime se i povezuju različite generacije. To je mjesto gdje roditelji i djeca preuzimaju odgovornost i prakticiraju međusobnu solidarnost. Snažne su obitelji i preduvjet za bolji demografski razvoj.

212. Svjesni smo potrebe za novim ravnotežama u našim društvima između plaćenog i stručnog rada s jedne strane i obiteljske skrbi s druge strane, kako bi se ojačala solidarnost među generacijama. Istodobno, demografski izazovi pred kojima se nalazimo zahtijevaju dulje sudjelovanje u procesu rada i veći opseg skrbi i obrazovanja djece u vidu dostupnosti ustanova za dnevnu skrb i drugih socijalnih usluga te u obliku uređenja radnih organizacija, koji uzimaju u obzir pomirenje između privatnog i profesionalnog života. Naglašavamo potrebu za prepoznavanjem rada roditelja kao odgojitelja u okviru socijalne politike. Vjerujemo da bi fiskalne politike trebale podržavati obitelji i solidarnost između generacija.

213. EPP odbija razmatrati abortus kao metodu planiranja obitelji. Promoviramo programe potpora i inicijativa kako bismo pomogli roditeljima i obiteljima da dočekaju svako dijete, posebice kada se pojave poteškoće ili kad dođe do nepredviđene trudnoće. Na roditelje koji se odluče prihvatiti dijete s invaliditetom društvo ne bi trebalo vršiti pritisak.

214. Činjenica da se životni vijek Europljana povećava zbog tehnološkog i medicinskog napretka i zdravijih životnih stilova samo po sebi predstavlja pozitivan uspjeh. Ali to snosi posljedice za sustave mirovinskog i zdravstvenog osiguranja koje se trebaju riješiti. Omjer radne populacije i ljudi u mirovini postat će još nepovoljniji. Veća produktivnost može samo djelomično nadoknaditi takva kretanja pa je stoga potrebno povećati prosječno ukupno radno vrijeme u životnom vijeku osobe. Postoji sve veća potreba za promicanjem zdravijih životnih stilova i preventivne zdravstvene zaštite. Održavanje ljudi zdravima i što dulje aktivnima imat će pozitivan utjecaj na produktivnost i konkurentnost. Istovremeno, Europa mora uložiti više u obrazovanje i osposobljavanje, uključujući i poznavanje stranih jezika, mobilnost radne snage i poduzetništvo za mlade ljude.

Obrazovanje i mladež

215. Obrazovanje i znanje temelji su Europe, ali još uvijek nisu u potpunosti ostvareni. Posljednjih godina Europa se suočava s izazovom izgradnje svog gospodarstva i društva utemeljenog na znanju. Ciljevi poput povećanja konkurentnosti i znanstvenog potencijala suočeni su s trendovima odljeva mozgova, ali i financijskim krizama. U isto vrijeme obrazovanje predstavlja kamen temeljac za stvaranje osobe kao uspješnog i razvijenog profesionalaca.

216. Vjerujemo da su obrazovanje i osposobljavanje pretvoreni u način života i da se smatraju resursima, a Europa nikada nije bila više ovisna o njima. U svijetu brzih promjena, mladi ljudi imaju posebnu odgovornost u oblikovanju budućnosti Europe. Veći izazov je osigurati im dobar početak kroz obrazovanje.

Imigracija i integracija

217. Mobilnost unutar EU-a i imigracija izvan Europe su realnost. Oni stoljećima obogaćuju Europu. Europsko gospodarstvo zainteresirano je za privlačenje visoko kvalificiranih zaposlenika iz cijelog svijeta, ali imigracija se ne smije poticati kao jedini odgovor na demografske izazove. Treba spriječiti „odljev mozgova“. Nadležnost za odluke o pristupu nacionalnom tržištu rada počiva na državama članicama. Osim toga, uvijek treba osigurati azil za ljude koji su progonjeni. S imigrantima i izbjeglicama treba postupati na temelju poštivanja ljudskih prava.

218. Smatramo da je neophodno i razgovarati o problemima koji su nastali kao posljedica slabe integracije i ilegalne imigracije, osobito u pogledu pojave „paralelnih društava“ useljenika u kojima se zanemaruju temeljne vrijednosti ugrađene u naše ustave, kao što su pojedinačne slobode te jednakost muškaraca i žena pred zakonom. Ljudska prava, sloboda i tolerancija moraju se poštivati u svakoj kulturnoj ili vjerskoj zajednici u Europi. Nigdje u Uniji ne bi se smjelo uspostaviti utočište za sektaške pravosudne sustave.

219. Imigranti trebaju poznavati, odnosno naučiti jezik zemlje u koju se naseljavaju, kao i povijest te obilježja njihova novog okruženja, pridržavati se zakona i poštovati njenu kulturnu baštinu i temeljne vrijednosti te sudjelovati u građanskim pravima i dužnostima u okviru svoje lokalne i nacionalne zajednice. Svrha svega toga jest osnažiti sve pojedine doseljenike u ostvarivanju i uživanju u svim njihovim pravima. S druge strane, EPP će se boriti protiv svih oblika diskriminacije imigranata. Ljudi imaju pravo prakticirati svoju vjeru i kulturu sve dok poštuju zakon. Treba razgovarati o pojavi geta različitih etničkih skupina. Prilika za rad predstavlja važan aspekt integriranja u društvo. Potrebno je unaprijediti i pomoći u suradnji i susretima između imigranata i njihovih obitelji i njihovih sugrađana u zemlji domaćinu.

220. Stvaranje zajedničke politike o azilu cilj je koji su prihvatile sve države članice EU-a. Međutim, takva zajednička politika mora se temeljiti na postojećim pravilima u okviru politike o azilu EU-a. Ta bi politika trebala i odražavati solidarnost s državama članicama koje su suočene sa specifičnim i nerazmjernim pritiscima na vlastite nacionalne sustave za azil, posebice zbog

njihove geografske lokacije ili demografske situacije. U slučaju rata, prirodnih katastrofa ili katastrofa koje su izazvali ljudi, EU i države članice trebaju olakšati primanje u EU svih onih kojima je potrebna međunarodna zaštita. Njihov povratak treba se poticati nakon što to dopuste uvjeti na terenu.

Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija

221. Jedno od glavnih obilježja Europske unije jest kohezija, kako društvena, tako i teritorijalna ili gospodarska. To predstavlja provođenje načela solidarnosti u praksi i uvjerenja da socijalni mir nije održiv u uvjetima prevelike ili trajne podjele. Poticanje kohezije podrazumijeva premošćivanje podjele između zemalja, jačanje prekogranične i teritorijalne suradnje između regija unutar zemalja, ali i prevladavanje razlika unutar naših društava, bilo u kontekstu klase, etničke pripadnosti, nacionalnog podrijetla ili dobi. Danas je ona ozbiljno ugrožena zbog rastuće nejednakosti i siromaštva, koji su često kombinirani s povećanjem nezaposlenosti, posebno među mladima.

222. Izazov sprječavanja pojave nove podređene klase uglavnom leži na nacionalnoj razini. Socijalna kohezija u našim društvima najčešće je ugrožena kada se nezaposlenost, nedostatak obrazovanja i imigrantska populacija koncentriraju u lokalnoj zajednici, što sve zajedno prečesto dovodi do osiromašnja životne okoline, radikalizacije, porasta ovisnosti o drogama, nasilja i kriminala. Štoviše, pojave poput siromaštva čak i među onima koji rade i među starijim ljudima zahtijevaju veću pozornost vlade i socijalnih partnera. Iako odgovornost prvenstveno leži na nacionalnim vladama i lokalnim vlastima kojima pomažu inicijative civilnog društva i pokreti za samopomoć, EU može pomoći u rješavanju tih problema stvaranjem uvjeta za zapošljavanje i gospodarski rast te primjenom vlastitih koordinacijskih sposobnosti na području borbe protiv kriminala i droga.

223. Osim ekonomske i socijalne, kohezija ima i treću dimenziju - teritorijalnu. Teritorijalna kohezija podupire poboljšanje konkurentnosti među zemljama i regijama.

224. EPP namjerava posvetiti više pozornosti na problem prekidanja školovanja i nedostatka obrazovanja među mlađom generacijom. U tom slučaju EU ima važnu, ali sporednu ulogu u odnosu na države članice i treba, primjerice, podržavati programe obrazovanja, mobilnosti i cjeloživotnog učenja.

225. EPP potvrđuje svoje napore za promicanje ljudskog prava na obrazovanje i roditeljske slobode izbora u pogledu obrazovanja.

Produbljivanje rasprave o etičkom postupanju

226. Tehnologija igra sve veću ulogu posebno na početku i kraju ljudskog života. Moralne posljedice naših odluka daju nove dimenzije našim političkim, društvenim i individualnim izborima. Istodobno, novi kapaciteti za mjerenje posljedica našeg ponašanja i odluka za buduće naraštaje zahtijevaju do sad neviđeno vrednovanje sadašnjih u odnosu na buduće posljedice.

227. EPP potvrđuje svoju poziciju po pitanju ljudskih osoba, ljudskog života i stvorenog svijeta kako je opisana u našem osnovnom programu donesenom u Ateni 1992. godine te u našoj Berlinskoj deklaraciji iz 2001. pod nazivom „Unija vrijednosti“. S druge strane u tim dokumentima nisu spomenuti svi dijelovi tehnološkog razvoja i etički izazovi. Zato je, na temelju načela navedenih u ovim dokumentima, potrebno nastaviti s procjenom novih tehnologija. Moramo nastaviti sa sustavnim pružanjem potpore raspravi o etičkim pitanjima koja će pratiti tehničke inovacije u tim područjima. EU ne bi smjela stavljati na raspolaganje sredstva za one tehnologije koje su bile očito suprotne vrijednostima definiranim u prethodno spomenutim dokumentima, a u drugim osjetljivim područjima financiranje iz fondova EU-a treba biti popraćeno istraživanjem povezanih etičkih aspekata.

228. Ljudski bi život trebao biti zaštićen od svog početka do prirodnog kraja. Genetske intervencije na početku ljudskog života treba ograničiti na intervencije radi liječenja bolesti. Umjetno stvaranje i odabir ljudskih zametaka zbog istraživanja ili komercijalizacije treba zabraniti diljem Unije. Treba zabraniti oglašavanje pobačaja ili eutanazije.

Uloga političkih stranaka

229. Političke su stranke neophodna institucija predstavničke demokracije. One igraju presudnu ulogu u zastupanju općih, posebnih i rasprostranjenih interesa ljudi, drže upravljačke institucije odgovornima, integrirajući ljude u politički proces i promovirajući demokratske ideale. Stoga bi političke stranke trebale promicati ravnopravnost žena i muškaraca, kao i raznolikost na svim svojim izbornim listama i u vlastitim unutarnjim tijelima. Političke stranke na nacionalnoj i europskoj razini moraju se organizirati i funkcionirati u skladu s pravilima unutarnje demokracije. Osim toga, moraju ostati na oprezu zbog ideologija i grupacija koje imaju za cilj uništenje naslijeđa miroljubive političke suradnje i demokracije postignute u Europi.

230. Političke stranke igraju ključnu ulogu u približavanju građana i vlada. Predstavnička je demokracija most između građana i vlada. Na europskoj razini stranke su neophodne i za približavanje Unije njezinim građanima, odnosno za povezivanje europskog procesa odlučivanja sa sudjelovanjem na lokalnoj razini. Budući da se financiraju kombinacijom dobrovoljnih donacija i sredstava Unije, europske stranke trebaju imati sredstva za vlastita istraživanja koja za njih provode neovisni trustovi mozгова kao i za provođenje europskih izbornih kampanja i pristup medijima.

231. Uz rastuću važnost donošenja odluka na europskoj razini, integritet, transparentnost i neovisnost europskih donositelja odluka i parlamentaraca treba kontrolirati i poboljšati. Financiranje bi u svakom slučaju trebalo biti transparentno.

232. EPP će se uključiti u trajni proces jačanja i stjecanja povjerenja građana kroz dijalog, prisutnost, transparentnost i odgovornost. EPP želi dublju integraciju sa svojim strankama članicama na temelju supsidijarnosti u cilju ostvarivanja punog potencijala institucionalnog odlučivanja u Uniji. Istodobno, iskorištavajući promjene u europskom susjedstvu, EPP treba nastaviti jačati one političke snage u svom susjedstvu s kojima dijeli temeljne vrijednosti.

233. EPP promiče i podupire djelovanje svojih parlamentarnih skupina u svim europskim organizacijama, u Europskoj uniji, Vijeću Europe, OEES-u i NATO-u.

Zaštita nacionalnih manjina

234. Autohtone nacionalne manjine i tradicionalne manjine u ovom smislu predstavljaju skupine koje su već stoljećima živjele na istom području dok su se nacionalne granice pomicala. Njihova prava i nastojanja da očuvaju različite kulturne tradicije i govore vlastitim jezicima nacionalne države moraju poštovati i poticati jednako kao što manjine moraju poštovati ustavni poredak svojih zemalja. Europska unija, s izrazitom predanošću zajedničkom rješavanju problema kako manjina tako i nacionalnih vlada, trebala bi pomoći odgovoriti na ovo složeno pitanje koje je često bilo u korijenu sukoba u europskoj povijesti.

235. Vjerujemo da Europska unija može postupno razvijati niz pravno obvezujućih propisa zajednice i normi za zaštitu osoba i zajednica koji pripadaju manjinama, a istodobno poticati pozitivne mjere i politike koje treba provesti u cilju zaštite osoba i skupina koje pripadaju manjinama. Načelo razmjene najboljih praksi temelj je konkretne i učinkovite strategije EU-a za autohtone nacionalne manjine i tradicionalne manjine.

Važnost regija

236. EPP podržava doprinos Odbora regija kao političke skupštine i institucionalnog tijela Europske unije koji štiti interese regija i gradova. Lisabonski ugovor ojačao je ulogu regija i lokalnih vlasti u Europskoj uniji i učvrstio institucionalnu ulogu Odbora regija kroz cijeli zakonodavni proces. EPP potiče i zagovara čvrstu poziciju regija kao glavnog čimbenika Europske unije za odgovor na ključnu potrebu smanjenja demokratskog deficita EU-a. Regije igraju važne gospodarske, kulturne i društvene uloge, ponekad prelazeći granice pojedinih država članica. Promociju regija i lokalnih vlasti te njihovu suradnju u mnogim aspektima vidimo kao dodanu vrijednost u procesu europskih integracija.

Sloboda u vremenu interneta

237. Nedavni napredak u informacijsko-komunikacijskim tehnologijama, posebice u vezi s društvenim medijima na internetu, pokrenuo je promjenu života i društva na dosad neviđen način. On je doprinio nastanku globalnog civilnog društva i povećao naše kapacitete za gospodarski rast kroz inovacije i razvoj Jedinственog digitalnog tržišta, za slobodu izražavanja i neometan pristup informacijama. Istovremeno, pojavile su se nove prijetnje intelektualnom vlasništvu, individualnoj privatnosti i osobnom integritetu. EPP se zalaže za razumnu ravnotežu između individualne slobode i maksimalne kreativnosti i regulacije u borbi protiv kibernetičkog kriminala i svih zlouporaba digitalnih tehnologija, uključujući kršenje prava intelektualnog vlasništva, snažno potičući razvoj novih poslovnih modela u digitalnom okruženju. Ljudska prava moraju se poštovati i na internetu. To uključuje individualno pravo na sigurnost podataka. Zaštita osobnih podataka na internetu može biti narušena samo u slučajevima u kojima je riječ o kriminalnim aktivnostima.

238. Tehnološki razvoj ima značajan utjecaj na politički proces. On je, u kombinaciji s društvenim razvojem, pridonio neočekivanom ubrzanju političkih zbivanja, smanjenju dugoročne lojalnosti birača određenim strankama, dovodeći do većih oscilacija i nepredvidljivosti kao i slabljenja velikih pučkih stranaka. EPP i njezine članice morat će to uzeti u obzir i stalno poboljšavati svoje sposobnosti korištenja tehnologijom, istodobno zadržavajući

osobnu komunikaciju s biračima i približavajući politiku građanima. Komunikacija bi trebala biti dvosmjerna, a posebice treba poboljšati mogućnost komuniciranja od lokalne razine do vrha stranačke hijerarhije. Istodobno, ništa ne može zamijeniti višestranačku izbornu demokraciju temeljenu na vladavini prava. EPP će potaknuti svoje članove da u potpunosti upotrijebe mogućnosti interneta kao sredstva za otvaranje političkog procesa i dopiranje do građana koji ranije nisu u njega bili uključeni. U tome značajnu ulogu imaju društveni mediji.

III. dio: Europska Unija

EU - Unija vrijednosti

301. Tijekom mnogih stoljeća europski su se narodi razvili u različite i samouvjerene nacije. Unatoč svojim nacionalnim razlikama, sačuvali su svoju zajedničku kulturnu baštinu, ukorijenjenu u hebrejskim proročanstvima, grčkoj filozofiji i rimskom zakonu jer su oni usklađeni i obogaćeni kršćanskom porukom i judeo-kršćanskim vrijednostima. Koncept nacionalne države ostao je netaknut tijekom različitih faza kulturnog razvoja: renesanse, prosvjetiteljstva i moderne. Nacionalna država kao oblik političke organizacije i načina života postao je model za cijeli svijet.

302. Trenutno se suočavamo s velikim izazovima koji nadilaze zahtjeve za rješenjima na europskoj razini. Europski projekt, sve bliža unija ujedinenih nacionalnih država, ne znači uništenje nacionalnih država Europe, nego ona predstavlja preduvjet izbjegavanja nacionalizma koji je nanio toliku štetu našim građanima i daje im ponovnu stvarnu mogućnost za ispunjenje njihovih ključnih odgovornosti. Europska integracija preduvjet je za rješavanje temeljnih problema s kojima se suočavaju naši narodi i kao takav predstavlja veliki iskorak u povijesti našeg kontinenta. Izgrađena na ruševinama Drugog svjetskog rata i uz izlazak iz totalitarizma, europska integracija omogućila je svojim građanima održavanje mira, slobode, stabilnosti i prosperiteta. Mi, Europljani, možemo biti ponosni što smo ostvarili taj zajednički napor u svojoj nedavnoj povijesti.

303. Štoviše, europski način mirne suradnje i integracije razvio se kao model za ostale regije u svijetu. Ovo nam pruža temelj za promicanje dugotrajnih vrijednosti koje karakteriziraju europska društva: mir, slobodu, demokraciju, jednakost žena i muškaraca, vladavinu zakona, toleranciju i privatno vlasništvo utemeljeno na socijalnom tržišnom gospodarstvu. EU i države članice moraju, zajedno s našim transatlantskim partnerima i drugim međunarodnim akterima s kojima dijelimo zajedničke vrijednosti, nastaviti boriti se za one vrijednosti koje čine osnovu naših društava i koje su pridonijele demokraciji i ljudskim pravima te vladavini prava diljem

svijeta. Trebali bismo povećati napore kako bismo pomogli demokratima diljem svijeta kojima je potrebna pomoć i suprotstaviti se autoritarnim i fundamentalističkim ideologijama.

304. U budućnosti će Europska unija nastaviti biti uspješna ako sve zemlje članice EU-a i institucije Unije budu dijelile usredotočenu i kohezivnu viziju budućnosti. Za EPP će promicanje europskog modela biti ključno ako želimo da europske vrijednosti imaju utjecaj na svijet koji se brzo mijenja. EPP ostaje predana viziji političke integracije Europske unije. Ta je vizija rezultat povijesti; ona je i danas najbolji odgovor na izazove budućnosti, kao što su globalizacija, migracija, nove sigurnosne prijetnje, klimatske promjene te energetska sigurnost. Naš je zadatak sada prilagoditi Europsku uniju stvarnostima i potrebama 21. stoljeća postavljanjem pravih prioriteta i približavanjem Europske unije građanima.

Europa u globaliziranom svijetu

305. Iz sve veće međusobne povezanosti naših društava i gospodarstava da se zaključiti kako aktivnosti na europskoj razini nisu potrebne samo radi stvaranja unutarnjeg tržišta i zajednice zakona, već i zbog jačanja slobode, jednakih mogućnosti, solidarnosti i održivosti koje pojedinačne države više nisu u potpunosti u stanju same osigurati. No, Europska se unija mora i sama ograničiti prema načelu supsidijarnosti na one zadaće koji se ne mogu na odgovarajući način rješavati na nižim razinama i kojima se može bolje baviti na europskoj razini. Slaba struktura Europske unije temelji se na samoupravi lokalnih i regionalnih vlasti te identiteta i uloge nacionalnih država. Europska unija nije država, ali radi s instrumentima savezne unije u onim područjima politika u kojima su joj države članice dodijelile nadležnost.

306. U skladu s opredjeljenjem za Europu koje su kršćanski demokrati pokazali od samog početka, EPP poziva na postupan, ali odlučan napredak prema pravoj političkoj uniji na temelju okvira definiranog Atenskim programom iz 1992. godine i narednim kongresima. Želimo Europsku političku uniju. EU će se tijekom nadolazećih godina morati temeljito reformirati. Unija i države članice zajednički će realizirati još više ovlasti.

307. Institucionalni ustroj Europske unije mora se dalje razvijati na njezinim temeljnim načelima. To zahtijeva da institucije EU-a daju jednaku pozornost svim građanima i državama članicama. Potrebne su joj demokratski reprezentativne institucije, uključujući učinkovitiju Europsku komisiju i mehanizam za osiguranje boljeg gospodarskog upravljanja u središtu Unije. Postupak suodlučivanja između Vijeća ministara i Europskog parlamenta mora postati transparentniji. Stoga bi Vijeće ministara, kao druga instanca, trebala javno odlučivati o zakonodavstvu. Osim toga, EU mora usvojiti više participativnu demokraciju, što podrazumijeva nove oblike izravne interakcije između građana i europskih institucija, poput inicijative građana. Izravan izbor predsjednika Europske komisije jedan je od naših ciljeva. Tako bi se smanjio percipirani demokratski deficit Unije i potaknuo veći zajednički identitet među građanima EU-a.

308. Služeći kao globalni model pomirenja i prosperiteta za cijeli Europski kontinent više od pola stoljeća EU, jasno, mora biti uključena u oblikovanje pravila i normi novog međunarodnog sustava. I naši građani i naši globalni partneri očekuju da se Europa uhvati u koštac s izazovima 21. stoljeća te da odigra važnu i aktivnu ulogu u međunarodnim pregovorima, predstavi održive inovativne prijedloge, preuzme odgovornost i nastavi promicati europske vrijednosti u cijelom svijetu. No, kako bi učinkovito i pravodobno reagirala na svoj novi poziv i globalne izazove koje oni donose, Europa mora biti u stanju govoriti jednim glasom i djelovati kao jedinstveno tijelo.

309. Globalizirani svijet zahtijeva globalno upravljanje. Stoga je imperativ jačanje međunarodnih organizacija i njihovo reagiranje na globalne promjene moći, posebice u odnosu na UN koji ima najjači legitimitet u rješavanju globalnih pitanja. Osim toga treba ojačati i MMF jer pridonosi većoj stabilnosti i sigurnosti na međunarodnim financijskim tržištima. Jačanje WTO-a od temeljne je važnosti za globalni prosperitet i pomaže u ublažavanju sukoba na temelju različitih nacionalnih gospodarskih interesa. Uklanjanje prepreka i bolji pristup tržištu diljem svijeta trebali bi pratiti odlučujući naponi za učinkovitiju međunarodnu regulatornu suradnju.

310. Nove globalne stvarnosti zahtijevaju i reformu postojećih i/ili stvaranje novih institucija. Fleksibilne institucije, poput G20, dobivat će na važnosti, ističući povećanu težinu rastućih gospodarstva u Aziji, Latinskoj Americi i Africi.

311. Kako bismo unaprijedili svoje gospodarstvo i na temelju toga izgradili međunarodni imidž te uspostavili Europu kao snažnog globalnog čimbenika, potrebna je bolja koordinacija i integracija nacionalnih gospodarskih i proračunskih politika. To će potaknuti oživljavanje europske ekonomske aktivnosti i stvaranje novih radnih mjesta. Razdoblje gospodarskih teškoća ne može se prevladati bez odlučnih koraka naprijed prema europskim integracijama. To je važno kako bi se osigurao rast, ali i stabilnost eura. Zajedničko tržište i zajednička valuta najbolje se podržavaju zajedničkom političkom odlukom.

312. Smatramo da ekonomska dinamičnost u Europi nije samo kompatibilna s društvenom odgovornošću nego je i njezin preduvjet. Socijalna kohezija i politička stabilnost ne mogu postojati bez održivog gospodarskog razvoja i snažne reakcije na prijevaru, utaju poreza i pranje novca. Ostvarivanje ciljeva ekonomske i političke integracije Europe ide u korist svim europskim građanima. To bi se trebalo postići prema postojećim europskim ugovorima koji poštuju pravila EU-a, načelo ravnopravnosti, pristup Zajednice i uz aktivnu podršku građana.

313. Značajniji angažman EU-a u sprječavanju međunarodnih kriza, podršci demokratskom razvoju, suzbijanju fundamentalističkog terorizma i rješavanju sukoba od najveće je važnosti. Europa mora biti u stanju pridonijeti uravnoteženim i održivim diplomatskim rješenjima.

314. EU zahtijeva poboljšanu sposobnost postavljanja i postizanja političkih prioriteta i globalno se mora angažirati u situacijama u kojima može odigrati korisnu ulogu. Vjerujemo i da EU mora u potpunosti iskoristiti mogućnosti koje joj pruža Lisabonski ugovor za jačanje svoje vanjske i sigurnosne politike. Jačanje zajedničke vanjske i sigurnosne politike, kao i sigurnosne i obrambene politike, koja nadopunjuje transatlantski savez, uz aktivnu i usklađenu obranu ljudskih prava, borbu protiv siromaštva na globalnoj razini u međunarodnim odnosima, od presudne su važnosti za daljnji razvoj Europske unije. Europska unija mora imati i bolje operativne sposobnosti u području obrambene politike. Ključni je cilj ostvariti posebno blizak oblik suradnje između EU-a i NATO-a. Ovo ne utječe na specifični karakter sigurnosne politike i obrane pojedinih država članica.

315. Iako je prijetnja od konvencionalnog napada na europski teritorij niska, EU mora ostati na oprezu i ojačati svoje napore u području neširenja oružja za masovno uništenje, terorizma i organiziranog kriminala, kao i regionalnih sukoba. Zbog toga EU mora surađivati s partnerima i promicati sporazume koji će osigurati regionalnu ravnotežu. Istodobno, EU mora povećati svoje napore za smanjenje rizika od energetske ovisnosti, klimatskih promjena, piratstva i nekontrolirane trgovine konvencionalnim oružjem.

316. Kako bi se unaprijedila diplomacija EU-a i odlučnost za održavanje mira na kontinentu te očuvala stabilnost i demokracija diljem svijeta, EU i njezine države članice trebaju na raspolaganju imati učinkovite vojne kapacitete. Osim toga EU treba pojačati svoje napore u pogledu zajedničke nabave, specijalizacije, istraživanja i razvoja i obuke kako bi povećala učinkovitost svojih vojnih kapaciteta. Financijska i ekonomska kriza prisiljava nas radikalno poboljšati proračunsku učinkovitost i ostvariti pozitivne učinke u smislu civilne i vojne sinergije te udruživanja i dijeljenja vojnih i civilnih resursa. Ovo je također važno u svjetlu novih odgovornosti u području mirovnih operacija, upravljanja krizama i borbe protiv terorizma; kao i prijetnji našim uobičajenim načinima prijevoza i komunikacije. Od posebne je važnosti jačanje naše obrane od kibernetičkih prijetnji kroz pojačanu suradnju na europskoj razini, nadopunjujući već postojeće sposobnosti NATO-a na ovom području.

317. EU također ima snažan interes i odgovornost za svoje najbliže geografske susjede. Europska politika prema susjedstvu obuhvaća zemlje od Sredozemlja do Crnog mora i Kavkaza, ali poštuje jedinstvenost svake zemlje. Proces stabilizacije i demokratizacije u susjednim zemljama ima visok prioritet i pridonosi jačanju njihove stabilnosti, sigurnosti i dobrobiti, ali i Europske unije. S obzirom na pobune protiv autoritarne vladavine i teške gospodarske uvjete u Sjevernoj Africi i na Bliskom istoku, EU mora ojačati svoje instrumente kako bi se podržao prijelaz na demokraciju i socijalno tržišno gospodarstvo te proširilo područje stabilnosti i sigurnosti oko EU-a, vodeći računa o stanju demokracije i gospodarstva u istočnom susjedstvu. To uključuje politički dijalog, trgovinu, razvojnu pomoć i podršku civilnom društvu. Posebnu pozornost treba posvetiti mladima tih regija s pomoću programa razmjene EU-a i obrazovnih ustanova. Naša podrška pokretima za slobodu na Bliskom istoku i Sjevernoj Africi ide ruku pod ruku s čvrstim opredjeljenjem za posebno partnerstvo između EU-a i Izraela.

Europska unija mora nastaviti raditi na stabilizaciji mira u mediteranskoj regiji. Moramo nastaviti politiku dijaloga u cilju poboljšanja poštivanja temeljnih ljudskih prava te jačanja euro-mediteranske zajednice.

318. Stoga je politika EU-a za susjedstvo, u interesu EU-a i naših susjednih zemalja, poboljšana prilagođenim pristupima specifičnoj situaciji u svakoj partnerskoj zemlji. Uvjereni smo kako bi učinkovitija suradnja EU-a s tim zemljama, koja će se jasnije usmjeriti na ljudska prava, vjerske i druge temeljne slobode, demokraciju, vladavinu prava, kao i dobrosusjedske odnose na temelju jasne uvjetovanosti, proširila područje stabilnosti i sigurnosti oko područja Unije. EPP priznaje doprinos koji susjedska politika EU-a može donijeti zemljama koje doživljavaju priljev imigranata iz područja sukoba u europskoj blizini.

319. Istočno partnerstvo Europske unije zaslužuje posebnu pozornost. Trebali bi dodatno prilagoditi naše instrumente za promicanje demokracije i ljudskih prava, stavljajući veći naglasak na dobro upravljanje, antikorupcijske mjere i vladavinu zakona. Povijesno gledano, zemlje istočnog partnerstva uvijek su imale vrlo snažne veze s ostatkom Europe, dijeleći naše demokratske vrijednosti i kulturnu baštinu. Teška povijest ove regije u kojoj su se prečesto morali boriti za neovisnost, postavlja pred nas posebnu obvezu da se tim zemljama pomogne na precizan i praktičan način. Ova pomoć ne bi trebala samo pridonijeti jačanju europskih vrijednosti već i izgradnji funkcionalnih demokratskih struktura u zemljama EU-a i podizanju njihovih gospodarstava na višu razinu. U strateškoj perspektivi pomoći će im da reafirmiraju svoju suverenost i teritorijalni integritet i potvrde svoju neovisnost od jačih susjeda, bilo da je riječ o političkoj ili ekonomskoj prirodi. Štoviše, dugoročno gledano, jačanje njihovih veza s EU-om donijet će koristi i zemljama EU. I dalje podržavamo načelo „više za više“ pri pružanju financijske pomoći i nagrađivanje napretka.

320. Arktička regija ekonomski je sve važnija, ali i u pogledu potrebe za povećanjem suradnje u korištenju novoootvorenim plovnim putovima, zaštiti okoliša i mnogim drugim važnim pitanjima. Stoga EU mora stvoriti usklađenu arktičku politiku.

321. Premda se suočava sa sve većim izazovom centara moći u Aziji i Latinskoj Americi, transatlantska veza, prema većini kriterija, ostat će jedan od najmoćnijih stupova multilateralnog sustava. Okvir odnosa EU-a i SAD-a ostaje kamen temeljac naše vanjske politike; trebalo bi poduzeti korake kako bismo ih ojačali i pronašli načine temeljene na našim zajedničkim vrijednostima i vjerovanjima na koje će transatlantsko partnerstvo rješavati nove globalne izazove. Stvaranje transatlantskog tržišta bez prepreka pružilo bi takav temelj za jačanje transatlantskog partnerstva i stvorilo gospodarski rast i radna mjesta.

322. Važno je razviti bliske i svestrane odnose s Rusijom, najvećom susjednom zemljom EU-a na istoku, kako bi se ostvarila suradnja na pitanjima od zajedničkog interesa kao što su stabilnost izvan istočnih granica EU-a, energetska sigurnost i međunarodna pitanja. Stoga bi se s Rusijom trebalo pristupiti otvorenom i realističnom dijalogu oko prioritetnih pitanja. Poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda trebalo bi i dalje zauzimati istaknuto mjesto na popisu prioriteta. Stoga bi u oblikovanju politike prema Rusiji EU trebao uzeti u obzir stanje zemalja u našem zajedničkom susjedstvu. EU bi se trebao oduprijeti svakom pokušaju dijeljenja Europe na sfere utjecaja ili zone nejednakog suvereniteta i sigurnosti, istodobno nastavljajući raditi na globalnom planu za promicanje demokracije, ljudskih prava i vladavine zakona koji će također povećati privlačnost gospodarstva i privući strana ulaganja.

323. Europa je globalni akter i treba se na otvoren i konstruktivan način suočiti s novim rastućim ekonomskim centrima moćima, ali istodobno mora pomno voditi računa o svom djelovanju na međunarodnoj sceni. Europa mora nastaviti poticati povlaštene odnose s onim zemljama u Aziji, Latinskoj Americi i Africi koje dijele naše vrijednosti. Štoviše, EU mora razviti strateška partnerstva s novonastalim centrima moći koji moraju prihvatiti svoje rastuće globalne odgovornosti.

324. Bitno je da Europa obnovi svoju sigurnosnu strategiju kako bi integrirala energetske politiku u svoj vanjskopolitički pristup prema trećim zemljama s ciljem izgradnje strateške vanjske politike s ključnim zemljama partnerima. Europa mora unaprijediti i razvijati pristup klimatskoj i energetskej politici koji će povećati energetske sigurnost EU-a, uključujući pristup prirodnim resursima i sirovinama istodobno unaprjeđujući svoju konkurentnost i unutarnje

energetsko tržište. Dovršavanje transeuropske energetske mreže i razvoj novih izvora i transportnih sustava trebao bi biti prioritet energetske sigurnosti EU. Zalažemo se za učinkovito upravljanje prirodnim resursima i preobrazbu Europe u visoko energetske učinkovitu, nisko-ugljičnu ekonomiju. Dodatno, EU ima bolju pregovaračku poziciju kad govori jednoglasno te posjeduje tehnološka praktična znanja te bi trebala nastaviti igrati vodeću ulogu u borbi protiv klimatskih promjena i globalnog zatopljenja, ali i u suočavanju s njihovim učincima. Trebali bismo konstantno prilagoditi obrasce proizvodnje i potrošnje te oblikovati međunarodni i diplomatski plan u skladu s tim.

325. Povećana nezakonita migracija, krijumčarenje oružja, droge i trgovina ljudima, kao i međunarodni terorizam izazovi su globaliziranog svijeta. Europa treba zaštititi svoje granice i pronaći ravnotežu između smanjenja prijetnji od zločina i povećanja udobnosti i ugodnosti putnika. EU je područje slobode, pravde i sigurnosti. Takav ustroj zahtijeva jasnu strukturu podrške žrtvama kriminala i njihovim pravima. Kako se kriminal sada može slobodno kretati preko unutarnjih granica, važno je da EU igra aktivnu ulogu u koordinaciji zadaća među državama članicama kako bi žrtve ostvarile svoja prava. Jačanje vanjske granične sigurnosti pojačavanjem Frontexa i čvršćom organizacijom zajedničkih operacija između država članica, zajedno sa stvaranjem Europske obalne straže, predstavlja hitnu potrebu. EU također mora djelotvorno surađivati s pograničnim vlastima vanjskih zemalja, posebice zemljama koje su identificirane kao polazište ili tranzitna ruta nezakonitih migracija. Kako se ne bi neopravdano povećavao broj izbjeglica u državama članicama EU-a, EU mora povećati humanitarnu pomoć onim lokalnim zajednicama u trećim zemljama koje prihvaćaju izbjeglice i usmjerene su na suzbijanje siromaštva i nestabilnosti u korijenu.

326. U današnjem je vremenu neprihvatljivo da pola milijarde ljudi širom svijeta gladije i živi ispod granice siromaštva. Europa mora i dalje igrati vodeću ulogu u intenziviranju globalne razvojne suradnje i borbi protiv siromaštva te pružanju potpore gospodarskom i društvenom razvoju u Africi, kao i u drugim manje razvijenim zemljama. Nedostatak demokracije i ljudskih prava glavna su prepreka gospodarskom i društvenom razvoju u nekoliko regija. EU mora i dalje držati demokratski dijalog i pomoć među prioritetima u svojim odnosima s trećim zemljama. Poticanje poljoprivrede i proizvodnje hrane treba biti prioritet u našim zajedničkim

aktivnostima. Politika zaštite okoliša i zdravlja, kao i politika za bolji odgoj i razvoj fizičke infrastrukture područja su u kojima bi EU mogao značajno doprinijeti postizanju Milenijskih razvojnih ciljeva, a time i boljem svijetu. Partnerstvo Europske unije s našim susjednim kontinentom, Afrikom, treba ojačati i učiniti ga učinkovitijim. U slučaju finalizacije postojećih sporazuma između ACP-a i EU-a trebali bismo voditi računa da njihovi središnji elementi budu uključeni u nove zasebne mehanizme suradnje s Afrikom, Pacifikom i Karibima. EPP je uvjeren da primjena načela socijalnog tržišnog gospodarstva najbolje služi razvoju siromašnijih i rastućih gospodarstava. Podupiranjem takvih kretanja trebalo bi se osigurati dovoljno mjesta za poduzetništvo i ulaganja, zadruge i nevladine organizacije te bi trebalo nagraditi kombinaciju osobne odgovornosti i solidarnosti.

327. EU treba nastaviti razvijati svoje odnose sa zemljama Latinske Amerike i njihovim narodima, izlazeći iz okvira dosadašnjeg zavisnog odnosa donatora i primatelja. Sada kada mnoge od tih država postaju samodostatne, a neke i prosperitetne, trebali bismo, na temelju naših zajedničkih vrijednosti i uzajamnih granica, surađivati na područjima od zajedničkog strateškog interesa. Europska unija i obje Amerike trebale bi imati za cilj strateško partnerstvo u novom globalnom poretku. Podržavamo humani proces globalizacije.

328. Uvjereni smo u snažnu potrebu za dalekosežnom reformom napora u borbi protiv globalnog siromaštva. Njihova učinkovitost neće samo biti određena količinom naših doprinosa, uključujući i namjeru potrošnje 0,7 % BDP-a u tu svrhu, već mora uzeti u obzir i usklađenost naših ukupnih razvojnih politika kao i koordinaciju i specijalizaciju između pojedinih država članica i Komisije. U svim sporazumima EU-a s trećim zemljama EU mora voditi računa da se u njih ugradi značajna „odredba o demokratičnosti i ljudskim pravima“, uključujući i „odredbu o vjerskim slobodama“ koje onda treba i učinkovito provoditi. Globalno poštivanje slobode vjeroispovijedi mora se u cijelosti provesti u svim dijelovima svijeta, a njena uvjetovanost mora imati važnu ulogu u vanjskim odnosima.

Što Europa može učiniti bolje? Supsidijarnost i sposobnost djelovanja

329. Europska integracija ogroman je uspjeh. Predani smo rješavanju problema u EU-u, osobito u vremenima gospodarske i financijske krize koja je snažno uzdrmala temelje Europske unije. Do sada su se ti temelji pokazali čvrstim i otpornima, no kao politička snaga, moramo jamčiti da će i dalje biti tako u budućnosti.

330. Za sve izazove koji se pojavljuju pred nama presudnu ulogu igra odgovor na zabrinutost naših građana i sposobnost da ih potpuno uključimo i angažiramo u tom procesu. Solidarnost i socijalna, ekonomska i teritorijalna kohezija važni su ciljevi europske integracije. Uspjeh cijelog projekta ovisi o potpori svih građana EU-a.

331. EPP je uvjeren da nepobitna većina ljudi širom Europe želi snažnu Europsku uniju koja se učinkovito bavi problemima na europskoj razini: ali samo onim problemima koje države članice ne mogu samostalno riješiti.

332. Naše političke metode, zasnovane na supsidijarnosti i solidarnosti, trebaju biti vodeće načelo naših društava. U tom pogledu presudnu važnost imaju jasnija raspodjela nadležnosti između europskih, nacionalnih i subnacionalnih razina, solidarnost i personalizam, kao i jačanje europskog jedinstva i jednoglasno istupanje. Tek tada ćemo moći dati najbolje odgovore na globalne, europske, nacionalne, regionalne i lokalne izazove.

333. Mnogi od tih izazova predstavljaju goruće probleme u svim našim društvima, kao što su terorističke prijetnje, prekogranične kriminalne mreže, nepravilne migracije, trgovina ljudima, organizirani kriminal i velika politička korupcija. Neki od njih su i zajednički izazovi, kao što su ekonomski preporod, potpora istraživanju i osposobljavanju, energetska politika ili zajednički infrastrukturni projekti, pa ih stoga možemo učinkovito riješiti samo ako uspijemo djelovati zajedno.

Gospodarstvo, tržišta rada, inovacije

334. Gospodarstvo bi trebalo služiti ljudima, a ne obrnuto. Europa treba stabilnu, usklađenu, ambicioznu, na rast orijentiranu i dugoročnu ekonomsku i financijsku perspektivu u kriznim vremenima i izvan njih, a ne sporadična individualna i *ad hoc* rješenja. Stvaranje radnih mjesta i održavanje visoke zaposlenosti moraju ostati u središtu ove dugoročne ekonomske perspektive.

335. Mi dajemo visoki prioritet stvaranju i očuvanje kvalitetnih poslova, temeljenih na višim kvalifikacijama za naše stanovništvo. U tom smislu kontinuirano ćemo poticati male i srednje poduzetnike (MSP-ovi) i poduzetništvo kao izvor radnih mjesta i rast. Bitno je identificirati ključne industrije s povećanim potencijalom stvaranja novih radnih mjesta (poput zelenog gospodarstva, sektora zdravstva i socijalne skrbi, digitalne ekonomije). Konkurencija bi trebala ostati društveno održiva, isključujući štetnu konkurenciju među europskim radnicima. Socijalni dijalog trebao bi ostati važan mehanizam za jačanje kohezije u vrijeme strukturne reforme. Moramo ojačati naše napore kako bismo poboljšali relevantnost naših sustava obrazovanja i osposobljavanja za buduće potrebe tržišta rada. Ulogu praktičnih vještina treba ojačati u srednjem i visokom obrazovanju. Također stavljamo naglasak na prijelaz iz škole na kvalitetan posao za našu mladu radnu snagu kao mjeru za sprječavanje nezaposlenosti mladih.

336. Jedinstveno je tržište okosnica Unije i njegovo dobro funkcioniranje predstavlja temelj i okvir za gospodarski oporavak u Europi. Stoga se obvezujemo da ćemo dosljedno provoditi zakone o jedinstvenom tržištu jačanjem njegova upravljanja, uzimajući u obzir i socijalnu dimenziju. Snažno vodstvo europskih institucija i političko vlasništvo država članica još uvijek je potrebno kako bi se ukinula preostala ograničenja slobode jedinstvenog tržišta: projekt nije završen sve dok građani i poduzeća još u potpunosti ne iskoristavaju njegov potencijal. Mobilnost radne snage u ovom je kontekstu vrlo važna. Europsko jedinstveno tržište također zahtijeva europski patentni zakon. Zaokruživanje jedinstvenog tržišta ima poseban značaj za digitalno gospodarstvo.

Dobro funkcioniranje jedinstvenog tržišta ovisi o zajedničkom naporu država članica s jedne strane, koje moraju osigurati potpuno i pravodobno prenošenje i provedbu zakona o

jedinstvenom tržištu, i EU-a s druge strane, koji mora olakšati državama članicama da se pridržavaju pravnog okvira.

337. Mala i srednja poduzeća okosnica su našeg socijalnog tržišnog gospodarstva jer je njihov kapacitet za stvaranje novih radnih mjesta najveći doprinos europskom tržištu rada. Europsko gospodarstvo treba zdrave male tvrtke, a mala i srednja poduzeća trebaju stabilan okvir koji osigurava ravnopravno sudjelovanje u tržišnom natjecanju koji eliminira tržišne nedostatke, ali sadrži i čvrste politike tržišnog natjecanja. Naša politička obitelj mora poticati stvaranje okruženja u kojem mala i srednja poduzeća mogu rasti i uvoditi novine, a pojedinci, posebno mladi i žene, žele pokrenuti vlastiti posao. Da bi se to postiglo, nužno je značajno i kontinuirano smanjenje administrativnih opterećenja, posebno za mikro poduzeća. Mala i srednja poduzeća ostvarit će svoj potencijal rasta kroz promicanje pristupa financiranju i jedinstvenom, ali i inozemnom tržištu. Kako bi mala i srednja poduzeća ostvarila svoj inovacijski potencijal, moraju imati potporu u izgradnji kreativnih partnerstva između industrije i akademske zajednice jer su takve sinergije značajne za kreativnost i za budući rast. Na taj će način poduzetništvo postati katalizator inovacija i održivog razvoja u Europi.

338. Suočavajući se s globalnom konkurencijom, Europa mora otvoreno podupirati i poticati svoje mlade, kreativne pojedince, vrijedne poslodavce i zaposlenike, izumitelje, tvrtke te mora ponovno postati omiljeno mjesto za stvaranje novih radnih mjesta.

339. Gospodarske politike trebaju dovesti do stabilnih javnih financija. Današnje generacije trebaju stvoriti temelj za prosperitetnu i stabilnu ekonomiju za buduće generacije. Moramo zaštititi javne financije i Europsku uniju učiniti spremnom za buduće izazove. Zato se protivimo obećanjima koja bi dovela do neutemeljene potrošnje. Gospodarske politike trebale bi se sastojati od zahtjeva za ostvarenjem suficita, uravnoteženog proračuna, smanjenja javnog duga do 60 % BDP-a prema Paktu o stabilnosti i rastu, više slobodne trgovine i konkurencije unutar EU-a. Svi dijelovi društva moraju snositi teret na pravedan i uravnotežen način.

340. Znanje je ključno za gospodarski rast i stvaranje novih radnih mjesta, stoga moramo stvoriti najbolje uvjete za preobrazbu društva u društvo znanja. Da bi se taj temeljni cilj postigao,

ulaganje u obrazovanje, istraživanje i inovacije bitan je element. Budući uspjeh europskog gospodarstva određivat će odgovarajuće financijske obveze prema tim sektorima.

341. EU je i dalje najveća gospodarska snaga na svijetu i nema razloga zašto Europa ne bi trebala predvoditi svijet u inovacijama i znanosti. Da bi se održali visoki standardi života, EU mora ostati ispred ostalih. Općenito, izdvajanja za visoko obrazovanje i znanost trebaju biti usmjerena prema ustanovama s najboljim rezultatima. Preporučljiva je bliža koordinacija između nacionalnih i politika na razini EU-a u ovom području, osobito s obzirom na politike kojima je cilj jačanje javne potrošnje kao poluge za poticanje istraživanja i razvoja. Jasno je da je Europi potrebno okruženje koje je pogodno za inovacije; to znači manje birokracije, veću fleksibilnost u usklađivanju rada i obiteljskog života te prekograničnu suradnju na području istraživanja i razvoja.

342. Socijalnu koheziju možemo sačuvati samo ako prihvatimo uzajamnu ovisnost „preduvjeta za bolje zapošljavanje“ i „visokih društvenih standarda“. Osim toga moramo promicati mobilnost ulaganjem u obrazovanje i osposobljavanje, osobito u jezičnim vještinama i to poglavito među mladim ljudima. Istodobno, Europa treba bolje poticaje za talentirane ljude kako bi smanjila odljev mozgova preko Atlantika.

Obrazovanje i istraživanje

343. Vjerujemo da se visoko obrazovanje mora smatrati ključnom politikom na razini EU-a. To bi bio jedini način da uspostavi gospodarstvo utemeljeno na znanju i da se postigne globalna konkurentnost. Ključni je prioritet stalno razvijanje politike visokog obrazovanja i istraživanja te poticanje procesa modernizacije među državama članicama i na lokalnoj razini.

344. EU treba poticati stalno i pametno ulaganje u visoko obrazovanje i istraživačke sustave. Trebali bismo se radovati daljnjem i stabilnom procesu usklađivanja između različitih sustava visokog obrazovanja i istraživanja diljem Europe. EU mora poticati i koordinirati reforme u sustavima visokog obrazovanja, istraživanja i inovacija. Vjerujemo da bi trebao postojati čvršći

odnos između poslovne i akademske zajednice s jedne strane te znanstvenog istraživanja i visokog obrazovanja s druge strane.

Proširenje

345. Proširenje je jedna od najuspješnijih europskih politika i uglavnom je dokazala privlačnost europskog modela. Proširenje EU-a i dalje ostaje važan odgovor na dvostruki izazov konsolidacije globalne uloge Europe i stabilizacije njezina susjedstva. Proširenje EU-a učinkovito je sredstvo za promicanje slobode, demokracije, mira, stabilnosti i gospodarskog razvoja, kao i ljudskih prava i vladavine prava diljem Europe.

346. Europska pučka stranka podržava snažne veze sa svim zemljama europskog kontinenta. Cilj nam je stvaranje uistinu ujedinjene Europe kroz članstvo ili strateško partnerstvo. Jače veze poslužit će zemljama nadahnutima europskim postignućima da podijele zajedničke europske vrijednosti. Zemlje kandidatkinje morat će u potpunosti ispuniti sve specifične kriterije i zahtjeve prije ulaska, ali istodobno treba poštovati i integracijski kapacitet Unije za pripajanje novih država. Nadalje, europskim zemljama koje ne mogu ili ne žele postati članice Europske unije, treba ponuditi strateško partnerstvo s EU-om. Ovaj koncept trebalo bi konkretnije razviti kako bi predstavljao stvarnu alternativu punopravnom članstvu. Zamislive opcije mogu biti multilateralni sporazumi koji obuhvaćaju sudjelovanje na jedinstvenom tržištu i blisku suradnju na području vanjske i sigurnosne politike. Stoga bi trebalo postići odgovarajuću ravnotežu između proširenja EU-a i jačanja njezina identiteta i sposobnosti da djeluje učinkovito.

Okoliš, klimatske promjene i energija

347. Klimatske su promjene još jedan važan globalni izazov sa značajnim utjecajem na buduće generacije. Povećanje prirodnih katastrofa diljem svijeta, kao i porast cijena plina i nafte, pokazuju potrebu za brzim i hrabrim koracima prema najsuvremenijim i učinkovitijim tehnologijama. Konkretnim i dalekovidnim koracima prema obnovljivim i niskougličnim energetske izvorima moći ćemo izbjeći štetne učinke klimatskih promjena i istodobno smanjiti našu ovisnost o uvoznim fosilnim gorivima. Europska unija trebala bi i dalje imati vodeću ulogu

na ovom području jer zaštitu okoliša ne mogu provoditi samo pojedinačne države. Europska unija na isti način treba riješiti i izazov vodoopskrbe i zaustaviti degradaciju okoliša općenito, što posebno podrazumijeva gubitak biološke raznolikosti i pridonosi očuvanju i regeneraciji prirodnih resursa (zraka, vode, tla).

348. Ovisnost o fosilnim gorivima iz politički nestabilnih regija još je jedan od glavnih razloga za povećanje energetske učinkovitosti i promicanje niskougličnih energetskih izvora te diversifikaciju izvora i putova energetske opskrbe. Stalni globalni porast potražnje za energijom, zajedno sa smanjenjem rezervi, povećava cijenu energije. Stoga su potrebni novi načini kako bi se osigurala energetska sigurnost za naše građane te konkurentno i stabilno okruženje za europske industrije. Prijevoz je važan i za ljude i za robu. Globalna trgovina raste, a to može dovesti do napretka. Stoga sektor prometa treba brzo smanjiti upotrebu fosilnih goriva i značajno smanjiti proizvodnju stakleničkih plinova.

Imigracija i integracija

349. Osjećaj „zajedništva“ i dijeljenje istih vrijednosti i načela mora se potkrijepiti i ojačati kako se ne bi izgubila javna potpora europskom projektu. Moramo biti oprezni i ne popustiti pred strahom, mržnjom i nasiljem te ojačati suradnju i solidarnost s umjerenim glasovima različitih kultura.

350. EU će zahtijevati imigracijsku politiku koja odgovara na sve veći pritisak migracijskih tokova, s jedne strane, i potrebe za rješavanjem izazova vlastite demografske situacije s druge strane. Potreba za zajedničkom politikom u pogledu kontrolirane, ciljane imigracije, sprječavanja ilegalne imigracije, učinkovitije granične kontrole, provedbe sporazuma o ponovnom prihvatu i integraciji legalnih migranata u šire društvo, očita je s gledišta učinkovite kontrole useljavanja, kao i osnovni uvjet usklađenosti i solidarnosti između država članica.

351. Imajući u vidu da će sve veća razlika između stupnja rasta stanovništva u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju te klimatske promjene potaknuti intenzivniji migracijski pritisak

iz smjera juga prema sjeveru, to može dovesti do društvene napetosti bude li za posljedicu imalo značajno smanjenje životnog standarda zbog drastičnog gubitka talenata i vještina.

Demografska promjena

352. Moramo biti svjesni da u svijetu ima malo ekonomija sa sličnim demografskim profilom; suočavanje sa starenjem stanovništva mora postati glavni prioritet EU-a. Jedan od načina za rješavanje tog pitanja jest dopunjavanje naše radne snage vještinama različitih razina.

353. To bi također podrazumijevalo odredbe poput produljenja aktivne dobi za umirovljenje i poticaja starijim građanima da ostanu aktivni na tržištu rada. U okviru transparentnije i bolje regulirane financijske infrastrukture trebalo bi uspostaviti privatne mirovinske fondove kao dopunu javnima, a precizno definirani doprinosi trebaju se poticati povoljnim poreznim sustavima.

354. Potrebno je poduzeti daljnje mjere za povećanje stope zaposlenosti, posebice u onim skupinama stanovništva čiji je potencijal bitan za zadovoljavanje budućih izazova tržišta rada: stariji radnici, mladi i žene općenito. Potrebno je poduzeti posebne mjere za poticanje integracije osoba s invaliditetom na tržište rada.

355. Također će biti potrebno ojačati kompatibilnost rada i obiteljskog života. Uz nedvojbeno poštivanje važnosti obitelji u podizanju djece, obiteljska bi se politika trebala usredotočiti na instrumente koji dokazuju svoj pozitivan utjecaj na demografske trendove kao što su dostupnost skrbi o djeci i podrška obitelji u prvim godinama nakon rođenja djeteta.

Bliže građanima - budućnost institucija EU-a

356. Tekući proces europskih integracija zahtijeva jačanje demokratskog sudjelovanja u europskom procesu donošenja odluka. Demokratske procedure trebaju se primjenjivati u onim područjima u kojima su države članice dodijelile nadležnost Europskoj uniji. U tom je pogledu

ipak potrebno pojačati veze između europskih institucija, posebice Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata. Lisabonski ugovor utire put nacionalnim parlamentima za očuvanje načela supsidijarnosti u procesu donošenja odluka. Solidarnost i socijalna, ekonomska i teritorijalna kohezija važni su ciljevi europske integracije.

357. Europski parlament danas je jedina demokratski izabrana institucija EU-a i postala je središnja institucija za odlučivanje u Europskoj uniji. Niska izlaznost birača na europskim parlamentarnim izborima ukazuje na nedostatak javnog angažmana u europskim politikama. Izbori Europskog parlamenta moraju se razviti u prave europske izbore u smislu poticanja rasprava o stvarnim europskim pitanjima jer ozbiljno shvaćamo demokratska prava europskih birača. Potrebno je povećati svijest birača o važnosti njihova sudjelovanja na ovim izborima kako bi se potvrdila legitimnost europskog projekta.

358. Zbog toga i dalje moramo razvijati našu paneuropsku političku stranku, a rasprave usmjeriti na europska pitanja. Europski proces mora biti vidljiviji u političkoj debati. Stoga moramo dalje razvijati demokratskiju, transparentniju i učinkovitiju Europu. Građani EU-a smatraju da nemaju utjecaja na donošenje odluka u EU-u, zanemaruju projekte zajednice, a okreću se nacionalnoj identifikaciji. Institucije EU-a, u uskoj suradnji s državama članicama, moraju osigurati da građani zadrže povjerenje u učinkovitost, djelotvornost i stvarnu dodanu vrijednost programa Unije. Građani moraju imati pristup svim odlukama i informacijama koje pruža Europska unija na njihovu nacionalnom jeziku. EPP, s obzirom na to da predstavlja bitan element pomirenja između Unije i njezinih građana, snažno podupire višejezičnost.

359. Budućnost EU-a ovisit će, prije svega, o stvarnoj sposobnosti predviđanja i rješavanja specifičnih problema koji brinu građane. Da bi se taj izazov mogao ispuniti, Unija mora na svim svojim razinama imati demokratski odgovorno, transparentno, učinkovito i djelotvorno upravljanje. Potreban joj je i učinkovit okvir koji premošćuje jaz između različitih interesa država članica i zadovoljava potreba građana na temelju slobode, demokracije, odgovornosti, jednakosti, pravde, solidarnosti i supsidijarnosti.

360. Unija mora pojednostaviti i razjasniti opseg i odgovornost svojih institucija. Osim toga, pojednostavljenje zakona i uvođenje hijerarhije propisa unaprijedit će transparentnost i dosljednost pravnog sustava zajednice te poboljšati razumijevanje sustava EU-a među građanima.

361. Jačanje institucija EU-a i metoda zajednice za donošenje odluka i odgovornosti nužni su za postizanje i poboljšanje transparentnosti, učinkovitosti, demokratske odgovornosti i sposobnosti djelovanja u zajedništvu, kako bismo se mogli nositi s ogromnim izazovima koji nas čekaju. To je u biti nužan, ali ne i dovoljan uvjet za uspjeh budućeg proširenja.

362. Unija se mora konsolidirati, ali i ostati sposobna ostvariti svoje ciljeve čak i u slučaju pristupanja novih država članica. Stoga je od presudne važnosti dovršiti značajne institucionalne promjene prije pristupnih pregovora.

Ekonomska i monetarna unija

363. Euro je nepovratan i podupiremo sve akcije država članica i institucija EU-a potrebne za povećanje povjerenja javnosti i tržišta u stabilnost valute. EPP smatra da je euro jedan od najdubljih izraza procesa europske integracije. Prednosti eura, kao naše jedinstvene valute, daleko nadilaze njezine troškove. Mogućnosti za građane, tvrtke i gospodarstvo nadilaze rizike, ali je potrebna veća ekonomska i fiskalna integracija kako bi se taj rezultat ostvario. Kako bismo osigurali građanima, tvrtkama i investitorima stabilno gospodarsko okruženje, trebamo veću disciplinu u svim državama članicama, više konvergencije na temelju najboljih praksi i bolju koordinaciju među nacionalnim fiskalnim politikama.

364. Ispunjavanje odgovornosti država članica i institucija EU-a temeljni je uvjet za dobro gospodarsko upravljanje u Europskoj uniji. EPP je spreman odgovoriti na ograničenja koja proizlaze iz zajedničke monetarne politike i odvojenih, ponekad različitih, fiskalnih politika na nacionalnoj razini. S obzirom na nužnost razvijanja zajedničkih gospodarskih politika, članstvo u monetarnoj uniji podrazumijeva odgovornost i solidarnost za jedinstvenu valutu. To zahtijeva

čvrste politike, fiskalnu disciplinu i kontinuiranu gospodarsku reformu. Osim toga zahtijeva i da se značajan udio fiskalnih izvora usmjerava kroz proračun EU-a.

365. Rastuća uzajamna ovisnost europskih gospodarstava koja dijele jedinstveno tržište i jedinstvenu valutu zahtijeva daljnje jačanje gospodarskog upravljanja. Potrebni su nam alati i institucije sposobni za provedbu naših konvergentnih ekonomskih ciljeva. Odlučni smo u namjeri da budemo pokretačka snaga za prilagodbu institucija EU-a, njezinih politika i instrumenata na takav način da se buduće gospodarske krize mogu spriječiti i da se može osigurati budućnost naše jedinstvene valute, eura. Vjerodostojno gospodarsko upravljanje podrazumijeva uspostavljanje konkretnih ciljeva i obveza. Europska će komisija formulirati takve ciljeve i pratiti njihovu provedbu. S tim u vezi, Komisija provodi sustav preporuka, korekcija i sankcija. Vijeće ima pravo samo suspendirati ili odbiti takve odluke kvalificiranom većinom.

366. S obzirom na obvezu većine država članica da se priključe zajedničkoj valuti kada ispune kriterije, svjesni smo potrebe za većom konvergencijom između EU-a i europodručja. Na toj osnovi, zalažemo se za uključivanje zemalja članica izvan europodručja u procese donošenja odluka koje utječu na njihova ekonomska i monetarna pitanja. To smatramo instrumentom za procjenu utjecaja odluka europodručja na sve države članice EU-a, ali i sredstvom za jačanje koordinacije između sadašnjih i budućih članica europodručja. Uvjereni smo da svaka država članica treba održavati fiskalnu disciplinu. S obzirom na financijske, gospodarske i političke rizike, mi se protivimo svakom pozivu da isključimo bilo koju državu članicu iz europodručja. To bi predstavljalo opasnost za stabilnost eura i zaustavljanje procesa europske integracije.

367. U potpunosti podupiremo neovisnost Europske središnje banke i njezin primarni cilj - održavanje stabilnosti cijena u europodručja. Niska stopa inflacije koju pruža Europska središnja banka omogućuje stabilnu kupovnu moć za naše građane. Pozdravljamo svaku mjeru Europske središnje banke u granicama njezina djelovanja kako bi se omogućila stabilnost europskog financijskog sustava u cjelini.

368. Visoka razina javnog i privatnog duga stvaraju makroekonomsku i financijsku ranjivosti jer ograničavaju mogućnosti vlada da daju dobre odgovore na nepredviđene gospodarske trendove i povećavaju ovisnost o tržištu. Visoko zadužene zemlje suočene su s dodatnim izazovima za omogućavanje gospodarskog rasta. Potrebno je voditi pametnu fiskalnu politiku kako bi se zajamčilo povjerenje tržišta i stvorile odredbe za nepredviđene događaje. Moramo osigurati stabilnost europodručja na takav način da bude vjerodostojna za investitore te da im osigura stabilno i predvidljivo poslovno okruženje. Održavanje povjerenja ulagača uvijek je prioritet tijekom procesa donošenja odluka. To se najbolje može ostvariti reformama i održavanjem načela „bez spašavanja“ (*bailout*) i ne isključuje međusobnu solidarnost između država članica.

369. Svjesni smo rizika koji proizlaze iz neodrživog duga i snažno se protivimo akumulaciji privatnog i javnog duga koji nadilazi razine održivosti. Prekomjerna razina javnog duga postavlja nerazumne terete na buduće naraštaje i stoga je neprihvatljiva. Naše politike uvijek moraju biti u skladu s ciljevima socijalnog tržišnog gospodarstva i održivim gospodarskim ciljevima. Također, svjesni smo da su prijevare velikih razmjera, utaje poreza i korupcija pridonijele gospodarskoj i financijskoj krizi, pa stoga svi financijski i paketi pomoći moraju biti povezani s mjerama za sprečavanje i borbu protiv takvih zločina.

370. Mi promoviramo reformu europskog gospodarstva na način da se osiguraju stabilnost, socijalna skrb i prosperitet. To podrazumijeva mjere za reformu neučinkovitih sustava socijalne sigurnosti i propisa o tržištu rada na način koji stimulira sigurnu zaposlenost i rast. Strukturne reforme trebale bi se također oslanjati na konkretne akcije za poticanje zapošljavanja i socijalne uključenosti. Zdrave fiskalne politike bez sumnje dugoročno predstavljaju izvor rasta i radnih mjesta. Fiskalna konsolidacija uvijek treba uzeti u obzir učinak koji proračunske mjere imaju na naše tržište rada.

371. EPP smatra da su konkurentnost i ekonomska konvergencija prema razinama najuspješnijih država članica ključni čimbenici dugoročnog uspjeha naše jedinstvene valute. Smanjenje odstupanja i neravnoteža između država članica EU-a trebala bi biti dugoročni cilj za koordinaciju gospodarske politike na razini EU-a. Nastavit ćemo snažno zagovarati

strukturne reforme kao generatore rasta. U tom smislu, vjerujemo u povezanost plaća s razinama produktivnosti i održavanja gospodarskog rasta kroz tržišno natjecanje u potpuno ostvarenom jedinstvenom ekonomskom tržištu. Svjesni smo potrebe za povećanjem učinkovitog radnog vremena u Europi kako bismo osigurali konkurentnost i održivost naših mirovinskih sustava.

372. EPP prepoznaje nužnost financiranja ulaganja za učinkovitiji budući razvoj. U tom ćemo pogledu dodatno poboljšati učinkovitost Europske investicijske banke (EIB) i bolje iskoristiti njezinu stručnost da poduzetnicima omogući lakši pristup kreditima.

373. Za društvenu dobrobit ljudskih bića važno je da u društvu postoji jedan zajednički neradni dan u tjednu. Stoljećima je u Europi takav dan bila nedjelja. Osim toga i za očuvanje europskih kulturnih korijena važno je braniti nedjelju kao zajednički paneuropski slobodni dan.

374. EPP naglašava nužnost reforme globalnog bankarskog i financijskog sustava. Banke se trebaju vratiti svojoj primarnoj funkciji, a to je opsluživanje stvarnog gospodarstva, poticanje poduzetništva i gospodarski razvoj. Banke moraju omogućiti gospodarski rast i otvaranje novih radnih mjesta. Pouzdan bankarski sustav ključan je za naš napredak. Financijske usluge pomažu gospodarskim subjektima da upravljaju i smanje rizike za svoju gospodarsku aktivnost, a ne potiču spekulacije. Važno je da države članice EU-a mogu odlučiti o vlastitoj razini financijske regulacije, tj. kroz kapitalne zahtjeve prema bankama. Propise EU-a treba smatrati minimalnim standardom. Naš je cilj imati financijski sektor s poboljšanom sposobnošću ublažavanja šokova koji proizlaze iz financijskih i gospodarskih stresova. Svjesni smo da će jače, sigurnije banke u kratkom roku možda biti manje profitabilne, ali smatramo da stabilnost povrata ulaganja i bankovnog sustava u cjelini nadilaze i mikroekonomske i makroekonomske troškove. Odlučni smo osigurati da reforma globalnog financijskog sustava ne dovede do nepovoljnog položaja europskih banaka u odnosu na konkurenciju, ali ona ni u kojem slučaju ne bi trebala predstavljati dodatne terete za financiranje gospodarskih aktivnosti u Europi.

375. EPP gleda na stalno poboljšanje produktivnosti i konkurentnosti kao primarno rješenje za borbu protiv ekonomskih nedostataka s kojima se suočavamo i kao preduvjet dugoročno

održivog gospodarskog rasta. Strukturni fondovi EU-a trebaju biti raspodijeljeni tako da služe svojoj elementarnoj svrsi poboljšanja konkurentnosti naših manje konkurentnih regija. Europska komisija mora osigurati učinkovitu i održivu upotrebu tih sredstava.

376. Institucije Unije i države članice trebale bi nastaviti biti spremne pomoći bilo kojoj državi članici EU-a u ekonomskim poteškoćama, na temelju načela solidarnosti i reciprociteta i pod strogim uvjetima. Vlasti u zemljama primateljicama trebaju poštivati svoje europske i međunarodne obveze i provesti strukturne reforme na nacionalnoj razini, koje bi trebale poboljšati buduće perspektive njihovih gospodarstava, vratiti povjerenje ulagača i vratiti se održivosti javnih financija.

Građani ispred svega

377. Europa se mora suočiti s novim izazovima i ispuniti svoje visoke ciljeve. Demografski razvoj i starenje naše populacije istodobno predstavlja i velike prilike i glavne izazove s dubokim posljedicama po naša društva. Europa mora jamčiti reorganizaciju svojih društava kako bi odražavala potrebu za praktičnim izrazima solidarnosti među generacijama i voditi brigu o svojim starijim građanima, bez narušavanja prava sljedećih generacija. Potrebno je promicati prenosivost socijalnih prava, mobilnosti i dobrobiti stanovništva koje stari kako bi im se omogućilo da dožive svoj odlazak u mirovinu kao razdoblje dobrobiti, a ne boli i izolacije.

378. Bolesti i epidemije koji se ne zaustavljaju na nacionalnim granicama, kao i moguće namjerne prijetnje zdravlju (bioterrorizam), predstavljaju nove izazove za javno zdravlje. Europa mora ojačati prekograničnu zdravstvenu zaštitu kako bi građanima osigurala najvišu moguću razinu zaštite.

379. EPP smatra da europski građani zaslužuju najviše moguće standarde prema svom načinu života i učinkovitu zaštitu njihovih prava kao potrošača. Na razini zajednice moraju se dogovoriti bitna zajednička pravila i prakse u području zaštite potrošača koja treba kombinirati s potrebnom jedinstvenom provedbom tih pravila. Kako bi se osigurala ta prava, važno je

osigurati raspodjelu dostupnih i relevantnih informacija kako bi se omogućilo potrošačima da donose neovisne, informirane odluke.

380. Europa je poznata diljem svijeta zbog svojih visokokvalitetnih poljoprivrednih proizvoda koji su temelj naše gastronomske baštine. Tu kvalitetu moramo održavati i gdje god je moguće, poboljšati je. Stoga se moraju postaviti strogi standardi za proizvodnju sigurne i zdrave hrane i još više promovirati organske proizvode. Navedena sigurnost hrane, kao i zaštita hrane te stalna i sigurna opskrba proizvodima, neophodni su elementi naše vizije moderne poljoprivredne politike. Istovremeno, Zajednička poljoprivredna politika EU-a, koja je već modernizirana u proteklim desetljećima treba se dodatno reformirati kako bi se potaknuo održivi model uzgoja, uzimajući u obzir nestašice hrane kao posljedicu rasta stanovništva i klimatskih promjena te gospodarsku ulogu sela.

381. Ta bi reforma trebala uzeti u obzir novu i znatno povećanu globalnu potrebu za poljoprivrednim proizvodima (prehrambenih i neprehrambenih proizvoda) uzrokovanu rastućom svjetskom populacijom, značajnom promjenom prehrambenih navika (više konzumacije mesa) i uporabom biogoriva. Istodobno moramo uzeti u obzir smanjenje kapaciteta poljoprivredne proizvodnje u nekim područjima izvan Europe zbog klimatskih promjena i nedostatka vode. U svjetlu te perspektive treba omogućiti kontinuirani razvoj i prilagodbu europskih poljoprivrednih kapaciteta.

382. Kako bi se zaštitila zakonska prava europskih građana, pristup pravosudnom sustavu mora biti pristupačniji i jednostavniji, pravodobniji, ali i bez preopterećenja. Stoga je nužno promicati alternativne sustave rješavanja sporova, poput arbitraže ili posredovanja, koji su brži i pružaju manje opterećujuća rješenja, a ne ugrožavaju nacionalni javni poredak. Istodobno su potrebna i poboljšanja učinkovitosti u pogledu prekograničnih sporova kroz sustave pravne pomoći koji već postoje u svim državama članicama. EPP također podržava stvaranje zajedničkog okvira za policijsku i pravosudnu suradnju, koja u potpunosti poštuje načelo supsidijarnosti. Procjena svih sustava provedbu zakona i pravosudnih sustava te razmjena dobrih praksi ključni su za jačanje ove suradnje te pravodobno i učinkovito reagiranje na transnacionalni kriminal.

383. Povelja o temeljnim pravima, koja je ugrađena u zakonodavstvo EU-a, pruža građanima dodatnu zaštitu, čak od vlastitih država članica. Očekivano pridruživanje EU-a Europskoj konvenciji o ljudskim pravima (ECHR) dodatno će ojačati ovu zaštitu. Ona se odnosi na građane kao potrošače, radnike, umirovljenike, bolesnike, studente, državne službenike, ali i kao građane Unije, uz poštivanje europske administracije i njezinih predstavnika. EPP želi osigurati sigurnost građana u svakodnevnom životu pružanjem bolje zdravstvene zaštite, visokokvalitetne hrane, visokih ekoloških standarda i učinkovite zaštite njihovih prava kao potrošača.

Zaključak

401. Mi, članice Europske pučke stranke, odlučne smo zadržati i proširiti vodeću ulogu obitelji naše stranke u razvoju Europske unije. Ostajemo vjerni svojim vrijednostima, ali smo i otvoreni za promjene, učinit ćemo sve da se suočimo s izazovima našeg vremena i razradimo rješenja za bolju Europsku uniju.

402. Bolja je Europska unija, prije svega, jača i učinkovitija Unija, koja pruža svojim građanima slobodu, sigurnost, održivost i prosperitet, koje nacionalne države ne mogu pružiti same ni sada ni u budućnosti. To je Unija koja svojim gospodarskim dinamizmom i globalnom konkurentnošću radi na dovršenju jedinstvenog tržišta i osigurava svoju gospodarsku budućnost ne samo kroz zajedničku valutu već i kroz zajedničko gospodarsko upravljanje.

403. Bolja je Europska unija Unija otvorena svijetu koja pridonosi širenju ljudskih prava i pluralističke demokracije, pomaže i brani demokrate i branitelje ljudskih prava diljem svijeta, posvećena miru i održivosti te aktivno sudjeluje u globalnom upravljanju s pomoću jakih međunarodnih ustanova. To je Unija s jakim instrumentima za djelotvornu zajedničku vanjsku, sigurnosnu i razvojnu politiku te s političkom voljom za upotrebu tih instrumenata na dobrobit Europe i čovječanstva kao cjeline.

404. Bolja je Europska unija i Unija koja je bliža građanima i koja reagira na njihove probleme, čvrsto ukorijenjena u načelu supsidijarnosti i spremna za jačanje demokratskog sudjelovanja. To podrazumijeva snažne europske stranke sposobne za konstruktivno djelovanje u Europskom parlamentu, kao i u europskoj javnoj sferi uz premošćivanje jaza između građana, nacionalnih stranaka i nacionalnih vlada s jedne strane, te institucija Europske unije na druge.

405. Želimo ojačati svoj položaj kao najjače stranke u Europi. To podrazumijeva rad na proširenju i na koheziji. Trudit ćemo se prilagoditi lokalnim uvjetima, istovremeno poboljšavajući svoj vlastiti imidž izvan granica Unije kroz stabilnu mrežu dijaloga i suradnje. Neprestano ćemo modernizirati strukturu i institucije naše stranke. No, prije svega, nastavit ćemo razvijati naše politike zasnovane na čvrstim temeljima naših ključnih vrijednosti. Baš kao u drugoj polovici

prošlog stoljeća, snažno se zalažemo za jačanje pozicije EPP-a kao definirajuće snage koja Europi omogućuje odgovoriti na dramatične nove izazove i prilike u ovom stoljeću.